

ЗМІСТ

Засідання тринадцяте, ранкове
(П'ятниця, 20 вересня 2019 року)

Заява фракції «Голос»	...3
Оголошення запитів народних депутатів України	...4
Представлення проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік»	...12
Прийняття постанов:	
«Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	...39
«Про призначення Штучного В.В. на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України»	...44
Внесення змін до:	
деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг	...45
деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень	...52
деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію»	...54
Усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню»	...56

Включення до порядку денного законопроектів	...57
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про верифікацію та моніторинг державних виплат»	...60
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та деяких інших осіб»	...68
Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг»	...75

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИНАДЦЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
20 вересня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, доброго ранку! Будь ласка, займайте свої робочі місця. Прошу підготуватися до реєстрації. Починаємо роботу. Шановні народні депутати, реєструємося.

Зареєструвався 391 народний депутат України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у нашого колеги народного депутата Сергія Анатолійовича Мінька, депутатська група «За майбутнє». Вітаю! *(Оплески)*.

Шановні колеги, згідно із частиною третьою статті 25 Регламенту Верховної Ради України у п'ятницю ми маємо 30 хвилин для оголошення депутатських запитів. Однак до президії надійшла заява від двох фракцій на перерву, яку вони готові замінити на виступ.

Слово надається Вакарчуку Святославу Івановичу, депутатська фракція «Голос».

ВАКАРЧУК С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Доброго ранку, шановні народні депутати! Доброго ранку, шановна президіє! Позавчора відбулося спільне засідання двох комітетів – у закордонних справах та євроінтеграції, на якому міністр закордонних справ заявив, що він персонально дав згоду на погодження так званої «формули Штайнмайєра», про яку так багато хто з нас говорить в останні дні.

Нагадую, що ця формула – це вільне трактування Мінських домовленостей. Згідно із такою формулою ми зобов'язуємося провести вибори на тимчасово окупованих територіях після забезпечення безпеки. Нічого конкретно про те, як цю безпеку буде гарантовано, там немає.

Ця тривожна заява була спростована в інтерв'ю одним з очільників фракції «Слуга народу», який сказав дослівно, що міністр закордонних справ щось наплутав, такого не було. Мене і всю нашу фракцію непокоїть така різність поглядів людей, які сьогодні визначають владну позицію щодо міжнародних питань.

Також я прочитав сьогодні блог шановного голови комітету у закордонних справах, де він називає майбутні домовленості новою формулою, а саме «формулою Зеленського», в якій знов-таки є слова про відведення військ, про забезпечення безпеки, про зобов'язання провести вибори на всій території України, включаючи територію окупованого Донбасу, але немає ні слова про те, як ця безпека буде забезпечуватися.

І в мене просте і чітке запитання, яке я ставив на комітеті і хочу поставити зараз. Скажіть, ви збираєтеся організовувати безпеку, не встановивши контроль України над кордоном? Якщо так, то це задача інтересів України і шлях до втрати суверенітету. Якщо ні, то ми вимагаємо від міністра закордонних справ, від команди Президента, від усіх, хто на сьогодні офіційно здійснює зовнішню політику, чітко сказати: ми проведемо вибори тільки тоді, коли отримаємо контроль над усією територією України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до оголошення депутатських запитів. Слово надається Кондратюк.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Доброго дня, шановні колеги! Надійшли запити народних депутатів України.

Групи народних депутатів (Вельможний, Шахов, Сухов) – до Президента України.

Колеги, спочатку ми маємо проголосувати питання про підтримку запиту не менш як однією третиною народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, а потім – питання про направлення запиту до Президента України більшістю від конституційного складу, тобто потрібно 226 голосів «за».

Шановні колеги, ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту народних депутатів (Вельможний, Шахов, Сухов) до Президента України щодо недопущення зриву опалювального сезону 2019-2020 років у місті Золотому та місті Гірському Луганської області. Прошу підтримати.

«За» – 217.

Рішення прийнято.

Колеги, ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 211.

Рішення не набрало 226 голосів. Рішення не прийнято.

Отже, переходимо до зачитування запитів. Надійшли запити народних депутатів України.

Олександра Ткаченка та Івана Шинкаренка – до Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства фінансів України, Одеської обласної державної адміністрації щодо вжиття дієвих заходів для забезпечення фінансування медичних закладів.

Михайла Бондаря – до голови Львівської обласної державної адміністрації, тимчасово виконуючого обов'язки директора Департаменту дорожнього господарства, транспорту та зв'язку Львівської обласної державної адміністрації, начальника Служби автомобільних доріг у Львівській області щодо незадовільного експлуатаційного стану дороги районного значення Яблунівка – Побужани (С140210) та необхідності проведення ремонту мосту і дороги на ділянці протяжністю 0,2 км.

Михайла Бондаря – до голови Львівської обласної державної адміністрації, тимчасово виконуючого обов'язки директора Департаменту дорожнього господарства, транспорту та зв'язку Львівської обласної державної адміністрації, начальника Служби автомобільних доріг

у Львівській області щодо ремонту дороги Т-1806 Рівне – Милятин – Берестечко – Буськ – Перемишляни.

Олексія Жмеренецького – до міністра охорони здоров'я України, міністра фінансів України щодо недофінансування закладів охорони здоров'я міста Шепетівки.

Олександра Ткаченка – до Кабінету Міністрів України, Міністерства розвитку громад та територій України, міністра енергетики та захисту довкілля України, Міністерства фінансів України, Одеської обласної державної адміністрації стосовно необхідності всебічного розгляду колективного звернення мешканців села Карналіївка Білгород-Дністровського району Одеської області щодо проведення будівельних робіт з розчищення русла річки Алкалії.

Анастасії Ляшенко – до Прем'єр-міністра України, голови Національної комісії що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, генерального директора публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Лубнигаз» щодо загрози початку опалювального сезону у закладах освіти Оржицького району Полтавської області.

Дмитра Чорного – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення жителів міста Жовтих Вод Дніпропетровської області та прилеглих населених пунктів централізованим водопостачанням та водовідведенням, проведення реконструкцій водопровідних мереж комунального підприємства «Жовтоводський водоканал» Дніпропетровської обласної ради».

Дмитра Чорного – до Прем'єр-міністра України щодо фінансування у 2020 році Державної цільової програми радіаційного і соціального захисту населення міста Жовтих Вод на 2013-2022 роки.

Ігоря Гузя – до міністра охорони здоров'я України щодо питання безперебійного забезпечення препаратами інсуліну громадян, хворих на діабет.

Ігоря Гузя – до Прем'єр-міністра України, голови правління Пенсійного фонду України щодо необхідності вирішення питання сплати вугільними підприємствами Волині страхових внесків, ЄСВ та інших платежів до Пенсійного фонду України з метою розблокування нарахувань по соціальних виплатах шахтарям.

Ігоря Колихаєва – до Прем'єр-міністра України щодо створення на базі Херсонського обласного онкологічного диспансеру Південного центру радіаційної терапії.

Ігоря Колихаєва – до Прем'єр-міністра України щодо відновлення очисних споруд у місті Бериславі Бериславського району Херсонської області.

Валерія Колюха – до Голови Служби безпеки України, голови Київської обласної державної адміністрації щодо правомірності діяльності спиртового цеху товариства з додатковою відповідальністю «Узинський цукровий комбінат» через загрозу настання катастрофічних екологічних наслідків у місті Узині Київської області та перевірки їх дозвільної документації.

Сергія Львовичкіна – до Прем'єр-міністра України щодо накопичення масштабних проблем бідності в Україні.

Володимира Іванова – до Прем'єр-міністра України, міністра фінансів України щодо необхідності внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 500-р та перерозподілу коштів субвенції з державного бюджету до бюджету Тавричанської сільської об'єднаної територіальної громади Каховського району Херсонської області.

Олександра Гереги – до Прем'єр-міністра України щодо перевірки фактів недотримання установами Пенсійного фонду України положень постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 649.

Олександра Гереги – до міністра розвитку громад та територій України щодо встановлення систем індивідуального опалення в будинках.

Юлія Іоффе – до Прем'єр-міністра України щодо невідкладного врегулювання проблемних питань вугільної галузі, виділення необхідного фінансування для забезпечення сталої роботи державних вугледобувних підприємств, соціального захисту працівників та виплати заборгованості із заробітної плати.

Групи народних депутатів (Вельможний, Шахов, Сухов) – до Прем'єр-міністра України щодо недопущення зриву опалювального сезону 2019-2020 років у місті Золотому та місті Гірському Луганської області.

Олексія Жмеренецького – до директора Державного бюро розслідувань щодо порушення основоположних прав і свобод людини та громадянина, а також втручання в господарську діяльність підприємства працівниками ДФС України.

Мар'яни Безуглої – до Генерального прокурора України щодо розслідування кримінального провадження.

Романа Іванісова – до Голови Служби безпеки України, міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора України щодо неналежного, на думку громадськості, розслідування низки кримінальних проваджень.

Володимира Арешонкова – до міністра фінансів України щодо недофінансування виплат населенню, постраждалому від аварії на ЧАЕС.

Володимира Арешонкова – до міністра інфраструктури України щодо розв'язання проблеми ремонту дороги місцевого значення на території Словечанської об'єднаної територіальної громади.

Юрія Павленка – до міністра соціальної політики України щодо порушення вимог законодавства з питань усиновлення дітей – громадян України.

Юрія Павленка – до міністра внутрішніх справ України щодо усунення дискримінації стосовно курсантів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються у вищих навчальних закладах МВС.

Павла Якименка – до міністра енергетики та захисту довкілля України, голови Державної служби геології та надр України, Харківського міського голови, начальника Головного управління Національної поліції в Харківській області, прокурора Харківської області, голови Харківської обласної державної адміністрації щодо проведення перевірки діяльності ПРАТ «Харківський коксовий завод» та ПРАТ «Термолайф» на предмет порушення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля, вжиття відповідних заходів реагування.

Сергія Власенка – до Генерального прокурора України щодо здійснення екс-головою правління Національного банку України Гончаровою В.О. злочинних дій, пов'язаних із фінансовими оборудками оточення В.Ф. Януковича на суму більше 1 мільярда 200 мільйонів доларів США.

Мар'яни Безуглої – до Київської міської державної адміністрації щодо деяких питань дорожньої інфраструктури та внутрішньоквартальних проїздів.

Сергія Лабазюка – до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, начальника штабу – заступника керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України щодо включення до списку обміну полоненими громадянки України Юрчак Марини Анатоліївни.

Сергія Лабазюка – до Прем'єр-міністра України, міністра соціальної політики України щодо необхідності негайного підвищення пенсій педагогічним та медичним працівникам.

Олександра Горенюка – до Одеського міського голови щодо вирішення питання ремонту та забезпечення багатопверхових будинків ліфтами у Суворовському районі міста Одеси.

Олександра Куницького – до Харківського міського голови щодо розірвання договору оренди від 17 січня 2008 року Харківської міської ради з ТОВ «Контакт Плюс» як недоброчесним орендарем земель на Журавлівському водосховищі міста Харкова за порушення умов договору надання земельної ділянки в оренду, систематичний недопуск громадян до водних ресурсів, передачу земель у незаконну суборенду третім особам та критичний стан екологічної ситуації.

Групи народних депутатів (Андрійович, Прощук та інші, усього вісім депутатів) – до Прем'єр-міністра України, міністра охорони здоров'я України, міністра фінансів України щодо критичної ситуації з виплати заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я Надвірнянського та Богородчанського районів Івано-Франківської області.

Групи народних депутатів (Андрійович, Матусевич та інші, усього сім депутатів) – до Прем'єр-міністра України, міністра інфраструктури України, міністра фінансів України щодо капітального ремонту дороги С 000917 Гвізд – Молодків та дороги О 0901103 Росільна – Надвірна Надвірнянського району Івано-Франківської області.

Павла Мельника – до Прем'єр-міністра України щодо проведення ремонту ділянки автомобільного шляху Т 0408 територіального значення від міста Токмака до міста Оріхова загальною довжиною 46 кілометрів, а також автомобільного шляху національного значення

Н-30 від міста Василівки до міста Бердянська загальною довжиною 143 кілометри.

Павла Мельника – до міністра охорони здоров'я України щодо сприяння Міністерства охорони здоров'я України фінансуванню, визначенню юридичного підпорядкування відповідним органам державної влади, а також недопущенню закриття Молочанської районної лікарні, що знаходиться у місті Молочанську Токмацького району Запорізької області.

Оксани Савчук – до міністра культури, молоді та спорту України, міністра освіти і науки України щодо вжиття заходів реагування з метою збереження та розвитку початкової мистецької освіти.

Оксани Савчук – до Прем'єр-міністра України, міністра фінансів України, міністра інфраструктури України щодо передбачення видатків у Державному бюджеті України на 2020 рік на будівництво моста через річку Бистриця Солотвинська та транспортної розв'язки в районі вулиць Хіміків-Надрічна в місті Івано-Франківську та забезпечення виділення в повному обсязі освітньої та медичної субвенцій для належного виконання повноважень, делегованих державою.

Олександра Аліксійчука – до віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, Прем'єр-міністра України, міністра розвитку громад та територій України, міністра фінансів України, міністра охорони здоров'я України, Генерального прокурора України, голови Рівненської обласної ради, голови Рівненської обласної державної адміністрації щодо розподілу медичних субвенцій.

Ірини Геращенко та Марії Іонової – до Мукачівського міського голови, голови Закарпатської обласної державної адміністрації щодо надання дієвої допомоги в забезпеченні належних житлових умов колишній учасниці бойових дій в АТО Лушпинській Вікторії Володимирівні та її малолітньому сину Приймаку Марку Артемовичу, який є інвалідом по слуху.

Вікторії Кінзбурської – до Генерального прокурора України щодо вчинення окремими працівниками Генеральної прокуратури України незаконних дій, якими фактично заблоковано роботу низки суб'єктів господарювання міст Харкова та Києва, а також Харківської області.

Групи народних депутатів (Герасимов, Геращенко та інші, усього 13 депутатів) – до Голови Служби безпеки України, міністра

внутрішніх справ України щодо забезпечення проведення неупередженого, об'єктивного та оперативного розслідування фактів протиправних посягань на майно, належне колишньому Голові Національного банку України Валерії Гонтаревій та членам її сім'ї.

Олександра Горенюка – до Одеського міського голови, начальника Головного управління Державної фіскальної служби в Одеській області, начальника Головного управління Національної поліції в Одеській області щодо можливого незаконного функціонування закладів з продажу алкогольних напоїв та можливого незаконного обігу наркотичних засобів у Суворовському районі міста Одеси.

Лариси Білозір – до Кабінету Міністрів України, Державного агентства автомобільних доріг України, Міністерства інфраструктури України щодо ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення Р-33, Р-54, Т-02-02, Т-02-22, Т-02-33.

Дмитра Шенцева – до міністра енергетики та захисту довкілля України щодо забезпечення постачання електроенергії споживачам в обсягах, необхідних для життєдіяльності в сучасних умовах.

Руслана Требушкіна – до виконувача обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо передбачення коштів на виконання робіт з капітального ремонту автодоріг по вулиці Шмідта, вулиці Добропільська та вулиці Шосейна міста Покровська Донецької області у Державному бюджеті України на 2020 рік.

Руслана Требушкіна – до Прем'єр-міністра України щодо передбачення коштів на виконання робіт з капітального ремонту шляхопроводів Західний та станція Нова, що проходять через місто Покровськ Донецької області у Державному бюджеті України на 2020 рік.

Павла Фролова – до міністра у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, міністра фінансів України щодо вжиття заходів для розв'язання соціально-економічних та житлових проблем внутрішньо переміщених осіб.

Марії Мезенцевої – до керівника приватного акціонерного товариства «Холдингова компанія «Київміськбуд» щодо планів та термінів усунення аварійної ситуації приватним акціонерним товариством «Холдингова компанія «Київміськбуд» на ганку будинку по вулиці Глушкова, 9-В.

Анни Скороход – до генерального директора приватного акціонерного товариства «Київобленерго» щодо невиконання приватним

акціонерним товариством «Київобленерго» умов Договору про підключення до електричних мереж житлових будинків у селі Софіївська Борщагівка.

Павла Фролова – до Прем'єр-міністра України щодо вдосконалення правового регулювання оціночної діяльності та скасування положень відомчих нормативних актів у сфері оцінки майна, якими запроваджені непередбачені законами штучні обмеження в галузі оцінки.

Марини Бардіної – до голови Київської міської державної адміністрації щодо закриття Соціальної квартири і Денного центру.

Степана Кубіва – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності реагування урядом на існуючі загрози розвитку виноробства та виноградарства в Україні.

Степана Кубіва – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності забезпечення урядом ефективної роботи Комітету з призначень керівників особливо важливих для економіки підприємств.

Запити всі.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду питань. Отже, наразі це представлення проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік».

Шановні народні депутати, розглядаємо питання про представлення проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 2000](#)). Відповідно до частини третьої статті 154 Регламенту Верховної Ради України питання розглядається за процедурою повного обговорення.

Для представлення проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» запрошується міністр фінансів України Оксана Сергіївна Маркарова. Прошу, Оксано Сергіївно.

МАРКАРОВА О.С., *міністр фінансів України.* Шановний Голово! Шановні заступники! Шановні колеги народні депутати! Шановні українці! Україна цього літа розпочала новий політичний цикл: на демократичних виборах було обрано Президента України, на

демократичних виборах було обрано новий парламент, і сьогодні новий уряд, сформований вами, вперше представляє проект Державного бюджету України на 2020 рік.

За дуже-дуже короткий період роботи нового уряду, починаючи з 29 серпня, ми доклали максимум зусиль для того, щоб представити вам максимально якісний документ, який насамперед забезпечить ефективне витрачання коштів платників податків і дасть можливість нам не тільки забезпечити подальше економічне зростання на тлі досягнутого зростання, але й максимально його прискорити.

Хочу звернути вашу увагу на те, що ми представляємо сьогодні проект Державного бюджету України до того, як уряд представить свою програму дій, і до того, як ви цю програму дій затвердите. Однак ми робимо це тому, що норми Конституції і норми Бюджетного кодексу для нас є обов'язковими до виконання, тому що закон один для всіх. А відповідно до Конституції до 15 вересня ми зобов'язані надати вам цей документ і зобов'язані почати дискусію з парламентом.

Державний бюджет це не декларації, не обіцянки, не набір побажань. Закон про державний бюджет – це головний фінансовий документ країни. І саме тому він базується на чіткому макроекономічному прогнозі, на чітких розрахунках і доходів, і видатків у цьому бюджеті.

Нашими стратегічними завданнями, тобто завданнями і Президента, і Верховної Ради, і уряду є, по-перше, максимальне прискорення економічного зростання, а по-друге, і це, мабуть, найважливіше, – якнайшвидше перетворення такого зростання у зростання добробуту українців.

У вас уже була можливість ознайомитися із цифрами проекту бюджету, ви маєте і власне текст документа, який Міністерство фінансів роздрукувало, і його стислий виклад, який я бачу у багатьох із вас у руках. Бюджет, який ми сьогодні представляємо, базований на макроекономічному прогнозі, який ухвалений ще в травні 2019 року, і перегляд такого прогнозу, який згідно із Бюджетним кодексом можливо зробити між першим і другим читаннями, у нас ще попереду. Тому законопроект бюджету базується на реальному зростанні ВВП у 3,3 відсотка, тих макроекономічних показників і тих соціальних стандартах, які затверджені ще попереднім Кабміном у травні.

Ми задекларували амбітну мету – зростання на 5-7 відсотків щорічно. Це дуже амбітна мета, і вона досяжна. А головне те, що це найправильніший спосіб боротьби з бідністю. Але для того щоб ми це побачили саме в бюджеті, нам необхідна, зокрема, активна співпраця з вами щодо тих законопроектів, які ви активно голосуєте протягом останніх двох тижнів, і законопроектів, які ви ще будете голосувати сьогодні.

Звичайно, дуже легко критикувати бюджет за те, що зарплати замалі і соцстандарти зростають не так швидко, як хотілося б, хоча в цьому проекті бюджету ви побачите зростання практично в усіх важливих сферах для українців. Однак замість критики треба робити конкретні кроки, якими ми і наблизимо таке зростання. А це і знищення корупції в державних підприємствах, і прискорення приватизації, і запуск концесії для того, щоб інвестиції прийшли в Україну. Це справжня боротьба з порушеннями митних правил і розбудова, дійсно, сильної прозорої та вільної від корупції митниці. Це і приведення дуже багатьох сфер до європейських стандартів. Це все те, що зараз дуже активно обговорюється в комітетах, підкомітетах і в залі.

Отже, чи могли ми все це зробити за два тижні і відобразити в Державному бюджеті України? Звичайно, ні. Але ми впевнені, що всі ці кроки, які ми разом з вами зараз робимо, матимуть позитивний ефект і під час підготовки проекту Державного бюджету України до другого читання, і під час його розгляду. Хочу запевнити як міністр, яка розробила вже не один бюджет, що цей документ збалансований, реалістичний і передбачає фінансування всіх пріоритетних видатків. Зупинюся на декількох з них.

Перше. Доходи цього бюджету становлять 1 трильйон 79 мільярдів гривень. Важливо, що вперше ми не подаємо з цим законопроектом зміни до Податкового кодексу. Немає. Всі доходи, які враховані в цьому бюджеті, базуються виключно на сьогоднішніх доходах і на сьогоднішніх ставках. І, насправді, ми зменшуємо в цьому бюджеті перерозподіл податків через бюджет, тобто ми зменшуємо те, що ми забираємо у підприємців для того, щоб профінансувати державні видатки. Хочу зазначити, щоправда, що є низка законопроектів, які ми будемо подавати до Верховної Ради і які Президент визначив як пріоритетні, зокрема про легалізацію грального бізнесу і про легалізацію видобування бурштину. У разі якщо ви їх обговорите і приймете до

другого читання, ви створите додаткові ресурси, які до того, що вказано тут, зможете розподілити на охорону здоров'я, освіту та інші соціальні сфери.

У видатках у нас у фокусі в першу чергу, звичайно, національна безпека і оборона. В цьому бюджеті на національну безпеку і оборону закладено 245 мільярдів гривень, це 5,4 відсотка від ВВП. До того ж видатки розподілені постатейно, базуючись на видатках 2019 року. І прошу звернути увагу, що з'явилася окрема бюджетна програма 6501060, в якій на Раду національної безпеки і оборони України закладено додаткові кошти, які будуть розподілені до другого читання.

Щодо освіти. На освіту заплановано загальну суму в розмірі 136,4 мільярда. Сюди закладено фінансування і на освітню субвенцію, і на «Нову школу», і на заклади вищої освіти, на інклюзивну освіту. Вперше у цьому бюджеті ми передбачаємо 300 мільйонів на фонд розвитку вищої освіти, тобто розвиток саме науки.

Охорона здоров'я – 108 мільярдів гривень. Це більше, ніж у 2019 році. Повністю закладено кошти на первинну медицину, на реімбурсацію вартості ліків, на екстрену медицину і старт вторинної медицини з 1 квітня.

Культура та інформаційна сфера дуже важливі. Як ви знаєте, зараз вони у нас координуються одним міністерством. На підтримку кінематографа передбачається 1,3 мільярда. На продовження будівництва важливих, значимих об'єктів у цій сфері, на Український інститут книги і загалом розвиток книги, на музейну справу закладено 1,4 мільярда. Головне, прошу звернути увагу, що на розвиток суспільного мовлення також закладено повністю фінансування, якого вимагає закон, – 2 мільярди.

Дорожня інфраструктура – питання, яке дуже багатьох цікавить. У цьому році у нас вперше 100 відсотків наших акцизів спрямовується в дорожній фонд. Тому в бюджеті передбачено 74,4 мільярда, що на 19,3 мільярда більше, ніж у 2019 році. Однак якщо податкова і митниця працюватимуть ефективно і надходжень від акцизів буде більше, ця сума автоматично збільшуватиметься, і на дороги буде виділено більше.

Багато хто звернув увагу, що ми дуже багато закладаємо в цьому проекті бюджету на виплату і обслуговування нашого внутрішнього

боргу і зовнішнього. Майже третину бюджету передбачено на ці видатки, бо після 2015 року після реструктуризації у нас було декілька років, коли нам не треба було повертати борг. На жаль, з 2019 року ситуація змінилася. Але те, що ми передбачили це в бюджеті і повністю виконаємо свої зобов'язання, дасть нам можливість на кінець 2020 року зменшити відношення обсягу державного боргу до ВВП до 46,7 відсотка. Це забезпечить стійкість нашої економіки, підготовленість до наступних років і дасть можливість більше коштів у майбутньому виділяти на розвиток.

На Державний фонд регіонального розвитку, про який багато хто запитував, у бюджеті передбачено 9,5 мільярда, що становить 1 відсоток, як зазначено в Бюджетному кодексі. Тому пріоритетні напрями на регіональному рівні будуть повністю забезпечені.

Ще раз хочу наголосити, що це не фінальний варіант бюджету. Це проект бюджету, який ми сьогодні представляємо і передаємо на майданчик Верховної Ради для початку професійної та відвертої дискусії з вами, для того щоб законопроект пройшов повну процедуру розгляду, як передбачено Бюджетним кодексом.

Зараз ви обговорюєте законопроекти щодо відкриття ринку землі, старту концесій, прозорості приватизації, наведення ладу на митниці, полегшення податкового адміністрування. Я хочу подякувати за ті проекти законів, які вже проголосовано, і попросити вас підтримувати ті законопроекти, які в рамках євроінтеграції нашої країни і вирішення цих питань не тільки дадуть нам можливість виконати всі ці завдання, але й поліпшити прогнози і прискорити зростання ВВП, а також, відповідно, відобразити в бюджеті, як саме це позначиться на зростанні добробуту наших громадян.

Закликаю зараз, від сьогодні і до завершення розгляду проекту бюджету за повною процедурою, виконати разом цю роботу і зробити Державний бюджет України таким, який стане дороговказом і для громадян України, і для українського бізнесу, і для іноземних інвесторів.

Дякую і готова відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксано Сергіївно.

Я прошу записатися на запитання до міністра фінансів України. Регламент – 15 хвилин. Прошу всіх записатися на запитання.

Осадчук Андрій Петрович, фракція «Голос».

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).
Прошу передати слово Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Дякую, пані Оксано, за таку дуже корисну презентацію. Ми в нашій фракції досить детально вивчали цей проект бюджету і маємо низку запитань. Буквально два запитання поставлю, оскільки часу небагато.

Перше – щодо видатків на оборону. Ми вітаємо те, що додатково 28 мільярдів було виділено на збільшення оборонного бюджету. Запитання: чи будуть ці кошти до другого читання перерозподілені на розпорядника Міністерство оборони, чи вони залишаться в розпорядника РНБО?

І друге запитання – щодо соціального сектору. Тобто, дійсно, ми бачимо, що видатки на медицину зросли на 13 відсотків. Але ми бачимо, наприклад, що на освіту зростання незначне, здається, близько 5 відсотків. Чи плануються вже до другого читання...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити запитання, будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Чи планується перегляд програм з освіти, наприклад щодо підвищення зарплати вчителям?
Дякую.

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую за запитання.

До другого читання, безумовно, буде перерозподілено ці видатки, які зараз передбачено на окрему програму. Бюджетним кодексом передбачається, що всі видатки на безпеку і оборону мають бути

розподілені за рішенням РНБО на 15 розпорядників. Відповідне засідання РНБО буде проведено до того, як ми подамо проект бюджету до другого читання. У вас також є можливість коментувати, надавати пропозиції, які також можна буде обговорити. Тому до другого читання кошти буде повністю перерозподілено на 15 розпорядників. Цієї статті не буде.

Щодо освіти. Усі питання, які стосуються освітньої субвенції, – це питання розрахунків і конкретних формул. Я хочу сказати, що якщо в середньому відсоток до ВВП, який Україна витрачає на медицину, менше, ніж у середньому серед країн – членів *OECD*, то на освіту Україна витрачає більше, ніж у середньому країни – члени *OECD*. Тому питання, яким зараз займаються, зокрема, всі наші головні розпорядники, всі міністри, – це питання пошуку ефективності всередині. Це те, про що ми говорили, тобто чому цей бюджет має робочу назву «Бюджет ефективності».

Тому для того, щоб додати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

МАРКАРОВА О.С. Тому відповідь стосовно освіти: щодо конкретних програм може розглядатися збільшення. Обговорімо це також разом у підкомітетах, у профільному комітеті і в бюджетному. Однак подивимося ще і в програмах, де є, дійсно, питання ефективності.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов Максим Віталійович.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Петрівна Сюмар.

СЮМАР В.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пані Оксано, я все-таки продовжу попередню тему, адже багато запитань викликали ці 26 мільярдів, виділені на РНБО. Я так розумію, що РНБО не спромоглася станом на зараз розподілити видатки на оборону. Тобто це найважливіший пункт, який мав би бути забезпеченим у першу чергу, але цього не було зроблено саме через те, що РНБО ще не прийняла жодного рішення за весь час роботи, власне кажучи, нової влади.

У чому проблема, по-перше? А, по-друге, все-таки які будуть пріоритети у розподіленні цього бюджету? І дуже сподіваюся, що ми не будемо бачити такого правового нігілізму, як записані на РНБО такі величезні суми.

Дякую.

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую.

Насправді вони записані не на РНБО. Це програма, якою передбачається якраз розподіл між 15 розпорядниками. Я не казала б, що РНБО не спромоглася. Хочу ще раз сказати, що новий уряд і нова РНБО фактично працювали два тижні до подачі цього документа. Тому багато процедур, які повинні були бути зроблені до 29 серпня, не були завершені. Відповідно, треба було досить швидко завершувати бюджет і тому таке подання зовсім не суперечить Бюджетному кодексу. Зараз у нас є час, щоб провести якісну дискусію і отримати від РНБО розподіл, який обов'язково буде враховано до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка, Оксані. Все, так?

Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Павленку Юрію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна пані міністре! На жаль, проект бюджету на наступний рік є цілковитим розчаруванням. Він не лише не долає епоху бідності, він, навпаки, консервує її.

Окремо хочу звернути увагу на те, що в цьому проекті бюджету не передбачається виконання жодних зобов'язань щодо поліпшення захисту забезпечення прав дитини – ні щодо лікування, ні щодо соціального захисту, ні щодо підтримки дітей, які постраждали від воєнних дій. Окремо звертаю увагу на питання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, у яких виплати прив'язані до прожиткового мінімуму, а він підвищується лише на 5 відсотків. Вони й так уже в бідності і волають, щоб було виконано відповідні укази Президента України.

Отже, чому бюджет 2020 року продовжує бути бюджетом вимирання?..

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. І окреме питання щодо державних шахт. Програма, яка є в бюджеті, на жаль, може призвести до того, що в наступному році державні шахти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Сергіївна.

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую.

Щодо всіх соціальних програм, які закладені в цьому бюджеті. Це і програма допомоги сім'ям з дітьми, на яку передбачено 59,5 мільярда, і різноманітні програми, які стосуються пільг і субсидій у різноманітних формах. Це питання для обговорення в рамках соціальної політики.

Хочу зазначити, що коли інфляція була набагато вищою чи коли в нас відбувалося зростання раніше, на жаль, соціальні стандарти теж не зростали так швидко, як вони зростають навіть у цьому бюджеті.

Нас багато хто критикував за те, що ми декларуємо, беремо на себе вирішення тих чи інших питань, зокрема, Міністерство соціальної політики працюватиме над переглядом і встановленням реального прожиткового мінімуму. Це важливе питання, яке треба обговорювати, і треба знаходити в даному випадку правильні рішення.

І ще дуже важливе питання, за яке, сподіваюся, ви сьогодні проголосуєте... Можна одну хвилину?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

МАРКАРОВА О.С. Це питання верифікації. Для того щоб всі діти, які потребують соціальної допомоги, одержували її, треба, щоб ці кошти не розкрадалися тими, хто не повинен її одержувати. Тому дуже важливо, щоб ми разом з вами підійшли до правильного сфокусування цих програм і могли більше дати і дітям, які постраждали, і іншим.

Тому ми готові спільно з Міністерством соціальної політики активно працювати над цим законопроектом. Будь ласка, надавайте свої пропозиції щодо перерозподілів всередині. Я думаю, що ми дуже активно обговоримо це з усіма народними депутатами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давиденко Валерій Миколайович, позафракційний.

ДАВИДЕНКО В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 208, Чернігівська область, самовисуванець). Шановна Оксано Сергіївно! Питання суттєвої підтримки підприємств агропромислового комплексу. В проекті бюджету передбачено лише 4,5 мільярда гривень для підтримки села і аграріїв, що у 5,6 разу менше за обсяги спеціального режиму оподаткування в 2013 році. Це реально порушує пункт 42 «Прикінцевих положень» Бюджетного кодексу України щодо виділення 1 відсотка на підтримку підприємств агропромислового комплексу, що дорівнює в розрахунку 8 мільярдам гривень.

Також бачимо відсутність коштів на проведення земельної реформи. У проекті бюджету передбачається лише 78 мільйонів гривень,

що менше призначень поточного року на 165 мільйонів гривень або на 68 відсотків. Також у проекті бюджету немає надходжень від продажу земель, і ця вся підтримка у розмірі 4,5 мільярда гривень спрямовується на фінансування купівлі землі. Тобто це бюджет проїдання, а не розвитку агропромислового комплексу.

МАРКАРОВА О.С. Я вам дуже дякую за це питання.

Отже, перше. Я закликаю подивитися, як використовувалися кошти за тими програмами підтримки АПК, які були протягом останніх двох років. Щоразу наприкінці року майже половина цих коштів поверталася до бюджету або ці кошти перерозподілялися на інші програми. Для чого виділяти кошти на програми, якщо ці кошти не використовувалися за програмами протягом року? Тому погляньмо, скільки ж насправді потрібно коштів на ці програми.

Друге питання – щодо підтримки ринку землі. Кошти, які виділялися і в попередньому році, і в поточному і які заплановано на наступний рік саме за програмою підтримки розвитку, призначалися для того, щоб нарешті навести лад в Держгеокадастрі і в Державному земельному кадастрі, щоб там була вся інформація, щоб були нормальні межі і таке інше. На жаль, ми всі знаємо, що цього не зроблено, і ви чули, що Прем'єр-міністр сказав, що будуть прийматися кадрові рішення і там буде наведено лад. Це те, чого від нас вимагають насамперед власники паїв, фермери і всі інші.

Третє. 4,4 мільярда, які у нас закладено на підтримку розвитку землі. Що це таке? Це кошти на здешевлення кредитів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

МАРКАРОВА О.С. Проводячи земельну реформу, ми з вами повинні зробити головне: захистити власників паїв і захистити тих маленьких фермерів, маленьких людей, які працюють на землі і хочуть купити землю. Тому ми повинні їм дати довгостроковий дешевий ресурс. Саме тому ці 4,4 мільярда зараз записані на програму здешевлення кредитів. Це буде зроблено у двох формах: форма № 1 – це безпосередньо дотування ставки; форма № 2 – це створення фонду, до якого будуть вносити кошти, зокрема, наші міжнародні партнери, для того щоб гарантувати частину кредиту, щоб банки охочіше давали

кредити, щоб, справді, вимагали менше документів саме від цих людей, які захочуть купити землю і працювати на своїй землі. У такий спосіб зможемо цей процес запустити.

Тому прошу ще раз обговорити це питання в аграрному комітеті, в бюджетному комітеті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Камельчук Юрій Олександрович, фракція «Слуга народу».

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, Оксано Сергіївно! Я хочу дуже коротко поставити три запитання. Перше. Яка офіційна позиція Міністерства фінансів щодо ренти на газ і нафту? Адже якраз у цьому документі, який нам роздали, написано про збереження діючих ставок, а ми розглядаємо зараз законопроект [№ 1210](#) – про підняття.

Друге – щодо державної підтримки вугільної галузі. Обіцяю вам особисто розібратися в ситуації і продовжити наводити там лад. Так, підтримка їм поки що потрібна. Також звертаю увагу на те, що в регіонах, зокрема, підтримка потрібна не тільки власне підприємствам, а й людям, якщо підприємства закриватимуться.

І третє. Все-таки хотілося б ще трохи деталізувати питання щодо компенсаторів перекриття сум з відміною пайових внесків. Також яким чином будуть розподілятися субвенції, і чи будемо ми як народні депутати впливати якимось чином на розподіл субвенцій для міст, у яких виникатимуть у зв'язку з цим певні труднощі?

Дякую.

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую.

Я спершу коротко відповім щодо ресурсної частини. Цей законопроект не враховує законопроектів, які ми обговорюємо в податковому комітеті. Ми готові над ними працювати, і ми цілком підтримуємо податковий комітет стосовно всіх законопроектів, прошу там ці питання обговорювати. У проекті бюджету поки що тільки чинні ставки. Це перше.

Друге питання, яке стосується шахт. Колеги, якщо ви проаналізуєте бюджети, починаючи з 2015 року, побачите, що в нас завжди були програми на реструктуризацію шахт і завжди були програми на покриття збитків.

Що означає «покриття збитків»? Це означає, що в цих шахтах собівартість продукції набагато вища, ніж ціна, за якою її продаватимуть. Тому під час реформи, яку мали провести, і сподіваюся, що її ще проведуть дуже швидко, треба чесно подивитися на всі шахти і чітко розподілити їх на шахти, які можуть бути прибутковими, але для цього в них треба інвестувати, і на шахти, які попри будь-яку підтримку ніколи не стануть прибутковими. Тому коли йдеться про такі шахти, буде чесно підтримати людей, а не шахти. Не треба утримувати абсолютно неприбутковий бізнес, який нічого гарного ні екології, ні бізнесу, ні насамперед людям не приносить. Ми готові до цієї дискусії, у нас є всі напрацювання, ми готові разом з міністрами енергетики та екології ці питання обговорити.

Щодо місцевих бюджетів. Настав час провести відверту дискусію про місцеві бюджети. Станом на сьогодні на єдиному казначейському рахунку знаходиться 72,4 мільярда коштів місцевих бюджетів, 7,7 мільярда лежить на депозитах. Із 103,4 мільярда власних коштів місцевих бюджетів на капітальні видатки використано на сьогодні 34,8 мільярда. Ми ще розподіляємо Державний фонд регіонального розвитку. Про які втрати ми говоримо? Мені здається, що нам треба провести активну дискусію, відкриту, чесну і прозору з органами місцевого самоврядування щодо ефективного витрачання коштів, які вже є в місцевих бюджетах. Це не значить, що не треба подивитися на міжбюджетні трансферти. Наприклад, Польща, коли проводила децентралізацію (а децентралізація, яку проводимо ми з 2015 року, дуже подібна до моделі, яку проходила Польща), проводила її протягом 10 років. І протягом 10 років ми спостерігали, де в Польщі формули працюють правильно, де неправильно, і як вони постійно змінювалися. Проведемо цю дискусію, подивимося, на яких рівнях такі формули не працюють. Давайте завершимо децентралізацію, бо в нас досі її не завершено в частині формування районів і таке інше.

Тому той пайовий внесок, який в попередньому, 2018 році, згенерував аж 1,6 мільярда, а в цьому році аж 1 мільярд, є абсолютно

неспівставним з тими десятками мільярдів, якими вже зараз оперують місцеві бюджети.

І наостанок – про головні податки для місцевих бюджетів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксано Сергіївно, вибачте, регламент.

Сідайте, будь ласка, Оксано Сергіївно. Час для запитань вичерпано. Дякую вам, пані міністре.

Шановні народні депутати, для доповіді щодо відповідності проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» вимогам Бюджетного кодексу України запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Юрій Юрійович Арістов.

АРИСТОВ Ю.Ю., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати, міністре фінансів! Кабінет Міністрів своєчасно подав до Верховної Ради проект Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» і сьогоднішнє представлення цього законопроекту відбувається у визначений законодавством термін. Отже, парламент має можливість розглянути такий документ за визначеною Регламентом спеціальною процедурою.

Спочатку слід зауважити, що попереднім урядом не виконано вимоги статті 33 Бюджетного кодексу щодо схвалення та подання Верховній Раді Бюджетної декларації на 2020 рік і два наступні роки. І це при тому, що саме попередній уряд ініціював запровадження такої декларації.

Наразі немає урядового документа середньострокового бюджетного планування, що мав би визначати засади бюджетної політики на наступні три роки і, відповідно, мав би стати основою для складення проекту Державного бюджету України на 2020 рік.

Загалом щодо законопроекту є розуміння, що дотримання конституційних строків його подання не дало можливості новому уряду ретельно опрацювати показники бюджету та врахувати в законопроекті усі програмні завдання Президента, Кабінету Міністрів. Про це публічно заявляв Прем'єр-міністр та сказав про намір суттєво доопрацювати законопроект до другого читання, виходячи з необхідності уточнення макроекономічного прогнозу, врахування програм діяльності уряду та бюджетних висновків Верховної Ради, які мають

бути схвалені за результатом розгляду законопроекту в першому читанні.

У середу на засіданні Комітету з питань бюджету міністр фінансів Маркарова Оксана Сергіївна презентувала основні показники і пріоритети проекту Державного бюджету на 2020 рік, звернувши увагу, що проект бюджету підготовлено відповідно до Бюджетного кодексу та, на відміну від попередніх років, сформовано на основі чинного податкового законодавства.

Урядом подано системно пов'язаний з проектом бюджету проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 2144](#)), в якому серед іншого уточнено розподіл видатків між державним і місцевими бюджетами. Отже, такі законопроекти належить розглядати взаємопов'язано з метою дотримання збалансованості бюджетних показників та узгодження правових норм.

Водночас члени комітету звернули увагу на окремі проблемні питання, які потребують подальшого обговорення під час доопрацювання законопроекту. Зокрема, по-перше, потрібно прискорити підвищення прожиткового мінімуму до заявленого урядом нового рівня з уточненням відповідних показників бюджету.

По-друге, необхідно передбачити обов'язковий розподіл видатків на національну безпеку і оборону, а також державних капітальних вкладень на реалізацію державних інвестиційних проектів.

По-третє, треба опрацювати можливість збільшення фінансового ресурсу для спрямування на розвиток регіонів. Також слід провести окрему дискусію щодо обсягів та напрямів бюджетної підтримки агропромислового комплексу з огляду на значну роль такого сектору економіки у формуванні ВВП та в експортному потенціалі.

Нині передчасно давати загальну оцінку законопроекту з огляду на необхідність детального аналізу показників проекту державного бюджету. Бюджетний комітет розпочав ґрунтовне опрацювання такого документа, маючи на меті вивчення урядових завдань щодо реалізації реформ у ключових сферах діяльності, виходячи з показників проекту бюджету, а також необхідності забезпечення ефективного і раціонального використання бюджетних коштів.

Згідно із спеціальними регламентними нормами Комітет з питань бюджету має розглянути пропозиції народних депутатів і комітетів до законопроекту та підготувати до першого читання відповідні висновки

і пропозиції. Тому комітет направив звернення до комітетів і фракцій про необхідність формування пропозицій відповідно до вимог статті 156 Регламенту Верховної Ради України. Усі пропозиції повинні бути подані до бюджетного комітету не пізніше 1 жовтня.

Водночас комітет зазначає, що пропозиції мають бути збалансованими, тобто збільшення витрат або зменшення надходжень до бюджету потребує визначення джерел їх покриття. Тому запрошую до конструктивної співпраці народних депутатів, фракції, комітети і уряд. Закликаємо всіх до плідної роботи над проектом державного бюджету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Юрійовичу.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп.
Лабунська Анжеліка Вікторівна, фракція «Батьківщина».

ЛАБУНСЬКА А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ви знаєте, державний бюджет (особливо я звертаюся до новообраних народних депутатів) – це особливий документ, який визначатиме нову конституцію на 2020 рік. Там є все: прожитковий мінімум, який має розраховуватися відповідно до тих стандартів, які в нас є; мінімальні заробітні плати; місцеві бюджети; аграрії. Там є всі. Колеги, варто сказати про те, що кожен бюджет має відповідати, зокрема, нашим заявленим принципам децентралізації.

Але скажу так. Погляньте, ви подаєте законопроект, який забирає пайову участь з місцевих бюджетів. У тому числі в цьому бюджеті ви

пропонуєте забрати акциз, це приблизно 13-44 відсотки. З місцевих бюджетів – мінус 7,7 мільярда. Пайова участь – мінус 1,1 мільярда. Мінус 2,2 мільярда – це фактично те, що недоотримують сільські територіальні громади. Ви не пропонуєте індексацію землі, ви не збільшуєте вартість землі, люди не отримують збільшену орендну плату. Це мінус 2,2 мільярда в цьому ж бюджеті, тоді як інфляцію ви закладаєте 7,4. Тобто вартість товарів зростає, а купівельна спроможність у людей не підвищиться. Я кажу насамперед про тих пайовиків, які отримують орендну плату.

Колеги, освітня субвенція – 77 мільярдів за потреби 105. Чому кажу «за потреби»? Тому що ви пропонуєте підвищення на 12 відсотків, але це підвищення стосується працівників, які не є педагогічними. Якщо ми будемо виконувати всі законодавчі акти Кабінету Міністрів і підвищимо заробітні плати вчителям, освітянам і педагогічним працівникам, потрібно ще більш як 20 мільярдів. Фактично потрібно 105 мільярдів. Це мінус 27 мільярдів, які будуть у місцевих бюджетах. Я вже не кажу про аграрний комплекс.

Колеги, з одного боку, пропонують розпочати земельну реформу, не закладають жодної копійки, а з іншого боку, кажуть, що вона запуститься з 1 жовтня, але залишають програми з компенсації вартості. То я вам скажу, пані міністре, що коли ви подивитесь на програми з компенсації відсоткових ставок аграріїв, які були, то побачите, що за цією програмою було закладено менше і взяли цю компенсацію лише 1,5 тисячі товаровиробників. Ви щойно сказали про те, що навіщо програми, якщо вони не доходять до людей, але в чотири рази збільшуєте, навіть більше, фінансування цієї програми з компенсації відсоткових ставок. Як же ви дійдете до цих людей, коли банки вимагають застави, коли банки безпосередньо хочуть працювати з тими товаровиробниками, які можуть звертатися до банків? Це не відшкодування...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка, 10 секунд. Так, 25.

ІВЧЕНКО В.Є. Дякую.

Подивіться, будь ласка, інші програми. Компенсація вартості сільгосптехніки – звернулися майже 5 тисяч сільгосптоваровиробників. А відшкодування вартості за відсотковими ставками – 1,5 тисячі.

Колеги, давайте цей проект бюджету повернемо, бо він базується на старій ідеології. А ви ж хочете формувати нову політику...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую народного депутата Олександра Сергійовича Колтуновича від фракції «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Безумовно, нова політична платформа мала запропонувати нову економічну модель розвитку країни. Але що ми бачимо, коли аналізуємо Державний бюджет України на 2020 рік? Це фактично той самий бюджет, який був у 2019 році. Це перший момент.

Усі ті невідкладні проекти законів, які, як нам розказували, мають забезпечити економічний стрибок, не сформовані і не визначені в цьому проекті бюджету. Не показано, який соціальний ефект принесе їх прийняття.

Зате ми бачимо, що є антисоціальні речі. Наприклад, якщо ми підвищуємо мінімальну пенсію на 74 гривні (аж на 74 гривні) з 1 січня 2020 року, то натомість урізаємо субсидії значній кількості населення. Було 55 мільярдів – стане 47,6 мільярда гривень.

Але поясніть мені, чи якісь тарифи, можливо, на опалення, гаряче водопостачання, водовідведення, були знижені? Ні. Це означає, що люди будуть менше отримувати, зменшиться кількість субсидіантів і сума коштів.

Наступний момент дуже важливий, він стосується бюджетної децентралізації. Насправді, бюджетна децентралізація не відбулася, і ми про це маємо чесно сказати. Оскільки якщо ми розраховуємо з урахуванням кумулятивного коефіцієнту, якщо розраховуємо питому вагу від зведеного бюджету, то ми бачимо, що ця частка не збільшується. Натомість що ми бачимо в проекті бюджету на 2020 рік? Бачимо, що зменшується сума доходів місцевих бюджетів і міжбюджетних трансфертів. Я наголошую, що це реальні цифри: було

553 мільярди, стало 474 мільярди гривень. Ось вам і бюджетна децентралізація в цифрах. З одного боку, в нас є гасла, з іншого боку – цифри.

Ще хочу звернути увагу на такі досить серйозні речі. Наприклад, у проекті бюджету заплановано зменшення неподаткових надходжень аж на 14 мільярдів гривень. І заплановано лише 70 мільйонів гривень від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном.

Ми з вами розглядали в парламенті один із невідкладних проектів законів, який якраз і був спрямований на те, щоб, навпаки, збільшити ці надходження, а бачимо в межах бюджету лише якісь 70 мільйонів гривень. Тобто ця цифра має бути реальною, обґрунтованою і виваженою.

Наступне. Зменшення суми надходжень рентної плати та плати за користування іншими природними ресурсами. Це теж важлива складова. Також сума акцизного збору та податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів, яка має надійти до державного бюджету, становить 43 відсотки. Вдумайтеся, наскільки ми залежимо від імпорту товарів, який здійснюється в Україну.

І насамкінець скажу про головне: 3,3 відсотка – зростання валового внутрішнього продукту. Такими темпами ми будемо йти ще досить довго, щоб вийти на рівень 2013 року. Ми вже розрахували, що навіть якщо це буде плюс 40 відсотків, то ми все одно не досягнемо...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Ми не досягнемо докризових показників 2013 року – ВВП у 183 мільярди. Ми пропонуємо повернути цей проект бюджету на доопрацювання і розробити реальний бюджет, який буде, з одного боку, стимулювати пріоритетні сектори економіки, а з іншого – забезпечуватиме соціальну справедливість в країні.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костюк Дмитро Сергійович, фракція «Слуга народу».

КОСТЮК Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня представники Кабінету Міністрів, міністре фінансів! Сьогодні ми розглядаємо проект бюджету, він має і плюси, і мінуси. Насправді, треба подякувати Міністерству фінансів, яке в стислі терміни підготувало для нас цей проект бюджету. Це була важка робота, особливо, зважаючи на те, що попередній уряд фактично провалив плани на цей рік щодо надходження пропозицій до бюджету.

У цьому проекті бюджету я бачу дуже багато норм, які дісталися нам якраз із напрацювань попереднього уряду. Зокрема, у ньому закладено видатки ще на Міністерство екології та природних ресурсів, хоча ми вже ніби запланували це міністерство об'єднати з Міністерством енергетики та вугільної промисловості.

У проекті бюджету Міністерству енергетики та захисту довкілля передбачено кошти на такі важливі речі, як, наприклад, подолання наслідків екологічної катастрофи в басейні річки Тиси Закарпатської області. Але водночас не передбачено інші дуже важливі видатки. І я прошу міністра фінансів врахувати ці пропозиції і звернути увагу, що цього немає.

У травні цього року Верховна Рада України прийняла постанову про ліквідацію наслідків екологічної катастрофи у басейні річки Хомори і річки Случі. У цій постанові Верховна Рада України запропонувала Кабінету Міністрів звернутися до Президента України з тим, щоб Президент оголосив басейни цих річок зоною екологічної катастрофи і щоб у державному бюджеті було передбачено відповідні кошти на подолання наслідків цієї екологічної катастрофи.

У чому річ? З 2016 року в річку Хомору здійснюються промислові скиди нечистот, у результаті чого там 2016 року загинула вся флора і фауна. Цього року навесні ми отримали масовий мор риби в річці Случі у Баранівці. Наприклад, було зафіксовано сплив 20 тонн риби, що завдало збитків бюджету на 20 мільйонів гривень. У цій воді, за даними Державної екологічної інспекції, є такі речовини, як ртуть, миш'як, перевищено дози металів, кишкової палички у 20 тисяч разів. І ця вода тече з Хомори в Случ, потрапляє до будівель українців. У Новограді-Волинському здійснюється водозабір повністю з річки

Случі саме цією водою. І українці, діти в школах, у садочках п'ють саме цю воду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Сергійовичу, дякую.

Бондар Віктор Васильович.

Батенко Тарас Іванович, депутатська група «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановна Оксано Сергіївно! Шановні члени уряду, парламентарії! Насамперед, друзі, ми хотіли б побачити у законопроекті бюджет прориву, бюджет стрибка. Наразі ми бачимо лише, що бюджет поданий нам за старими лекалами, за старими методичками, а розрахунки деяких показників навіть гірші, ніж ми бачили в бюджеті 2019 року.

Ми пам'ятаємо заяву Прем'єр-міністра нашого технократичного уряду про те, що ми очікуємо стрибок економіки країни, зростання ВВП від 7 до 40 відсотків у наступному році. Ми розуміємо відсутність часу, розуміємо, що потрібні напрацювання. Треба врахувати усі нові податки, рішення щодо яких ми приймаємо зараз у цьому залі, бо їх не враховано. Скажімо, податки від легалізації видобутку бурштину – як був 1 мільярд гривень, так він і зріс до 1 мільярда 100 мільйонів, так само й інші. Є час для цього. Але, звичайно, є певні моменти, які ми хочемо з вами разом обговорити. І ми хочемо, Оксано Сергіївно, щоб уряд і ви особисто максимально дослухалися до пропозицій всіх фракцій і груп, кожного народного депутата у цьому залі.

Звичайно, уряд заявляє про те, що він хоче підвищувати прожитковий мінімум, і ми вважаємо, що треба чітко прописати, який має бути цей прожитковий мінімум, він має бути фіксований. Адже наразі в цьому проекті бюджету є просто загальна фраза, на жаль, белетристична, про те, що Кабінет Міністрів України доручає здійснити категоричне підвищення прожиткового мінімуму у 2020 році до 4 тисяч 250 гривень, тоді як зараз у проекті бюджету закладено 2 тисячі 27 гривень.

Друзі, ми хочемо, щоб цей проект бюджету був бюджетом розвитку України. Ми не бачимо суттєвої підтримки підприємств АПК, не бачимо коштів від проведення земельної реформи. Не бачимо

в цьому проекті бюджету додаткових надходжень від митних платежів. То ми кажемо «стоп» контрабанді на митниці? Чи ми нічого поки що не враховуємо з того, що контрабанду на митниці буде все-таки зупинено?

Ми хочемо також розуміти глибину проведеної децентралізації, яка має завершитися в 2020 році, і як це відобразиться на фінансових показниках малих міст і містечок, і на селі. Адже ми розуміємо, що Державний фонд регіонального розвитку, який мав 7 мільярдів, зараз ніби зростає до 9,5. Але ми ж змінили формулу: ДФРР передбачається в обсязі до 1 відсотка ВВП, тоді як раніше, у 2019 році, була формула, згідно з якою ДФРР передбачався в обсязі від 1 до 3 відсотків ВВП. Водночас забрано соцекономрозвиток.

Оксано Сергіївно, якщо ми забираємо соцекономрозвиток, а ці кошти також спрямовувалися на малі містечка і села, то давайте додамо до Державного фонду регіонального розвитку. Ми ж даємо це людям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, 10 секунд.

БАТЕНКО Т.І. Є незавершені об'єкти будівництва, пускові об'єкти. Самостійно об'єднані територіальні громади на своїх плечах не витягнуть увесь економічний, фінансовий тягар, який в тому числі закладається в цьому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.
Совсун Інна Романівна, фракція «Голос».

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).
Доброго ранку, шановні колеги, представники уряду! Я дякую за цю можливість обговорити проект бюджету. Думаю, що попереду в нас велика робота з удосконалення і доопрацювання цього документа. Ми добре розуміємо, що поданий проект бюджету великою мірою відображає роботу попереднього складу уряду. І ми, вочевидь, ще маємо побачити, яким буде бюджет на 2020 рік у виконанні, власне, нового уряду.

Ми вдячні за те, що в новому бюджеті, зокрема, збільшено видатки на оборону, але ми хочемо побачити, як вони будуть використовуватися; збільшено видатки на антикорупційні органи, що теж є позитивним, але ми хочемо побачити фінальний проект бюджету.

І перед тим як ми побачимо фінальний проект бюджету, я хочу поставити декілька запитань Міністерству фінансів з приводу освіти. Ми вже чули багато про те, що нам необхідно збільшувати видатки на освіту. Ми бачимо, що в проекті бюджету, в принципі, видатки на освіту дещо зросли. Ми бачимо зростання, що становить близько 11 відсотків на освітню субвенцію, 5,5 – на вищу освіту. Але я думаю, що найбільше освітян із середньої школи цікавить ось що. Попереднім Кабінетом Міністрів 10 липня 2019 року було прийнято постанову, якою передбачалося суттєве підвищення зарплат для всіх освітян до 70 відсотків за окремими категоріями. Я розумію, що виконання цієї постанови означало б майже 22 мільярди додаткових видатків на освіту з боку держави.

На сьогодні ми бачимо, що цю постанову не враховано в розрахунку бюджету, але водночас її не скасовано. Відтак хотілося б почути відповідь на запитання: якою буде доля цієї постанови, її буде скасовано чи її буде реалізовано?

Зі свого боку скажу, що ані скасування, ані реалізація цієї постанови не вирішить питання несправедливості в оплаті праці вчителів. Тому, вочевидь, нам треба шукати інші підходи для прозорішого і зрозумілішого формування зарплати для вчителів. І я хотіла б запросити до продуктивного діалогу з цього питання парламент і уряд.

Друге запитання, яке в мене є до уряду, стосується видатків на університети. Я вітаю пропозицію уряду передбачити окрему статтю видатків на розвиток вищої освіти, згідно з якою для цієї мети в державний бюджет закладається 250 мільйонів гривень. Окрема стаття на розвиток – це позитивно. Але мене дивує те, що водночас видатки розвитку фактично скорочуються удвічі порівняно з тими, які було закладено в загальний обсяг видатків на вищу освіту минулого року. На поточний 2019 рік було закладено 475 мільйонів у видатках держзамовлення на видатки розвитку. Тому мені здається, що цю суму варто було б збільшити.

І останнє запитання, воно стосується науки. На Національний фонд досліджень України виділяється 526 мільйонів, що добре, адже

це вдвічі більше, ніж минулого року. Звичайно, що науковцям треба більше. Така сума є, і вона закладається у загадковий фонд Президента з питань наукових досліджень. У цьому році жодної копійки цього фонду, до якого було закладено 1 мільярд, не було використано. Науковці активно критикували такий підхід, коли видатки на науку закладаються в окремий фонд Президента. І мені незрозуміло, чому ця стаття видатків залишається замість того, щоб перекинути всі ці гроші і об'єднати для Національного фонду досліджень, гарантувавши фінансування науки на прозорих умовах у розмірі 1 мільярд гривень.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фріз Ірина Василівна.

Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність», північ Одещини. Шановні друзі! Що всі ми маємо з цим проектом державного бюджету на наступний рік? Головне – це повна невідповідність риторики влади і реальності, що закладається в державний бюджет.

Погляньмо, що нам каже Прем'єр-міністр. У нас попереду економічне зростання і ривок: 40 відсотків за п'ять років, у перший рік – 5 відсотків. Що ми бачимо в реальності в проекті бюджету? Це 3,3 відсотка. Може, комусь здається, що це невелика різниця – 3,3 і 5 відсотків. Насправді це десятки, десятки мільярдів гривень. Це перше, чого ми не можемо зрозуміти.

Погляньмо далі. Нам казав у своїй передвиборній програмі Президент Зеленський, що він обіцяє гідну зарплату вчителю та лікарю. Що ми бачимо в реальності? Реально немає жодного підвищення зарплати ані вчителя, ані лікаря. У лікаря – трохи вище інфляції, видатки на освіту – фактично на рівні інфляції підвищуються, без жодного зростання. Крім того, в липні уряд прийняв постанову, якою затвердив нову тарифну сітку для освітян, якою передбачалося суттєве підвищення заробітної плати вчителям. І сьогодні нам пропонують, як ви думаєте, скільки грошей закласти на виконання цієї постанови? Нуль. Тоді як постанову не скасовано. Якщо ви не хочете виконувати

її, то скасовуйте, а якщо не скасовуєте, то виконуйте! Я хочу нагадати, як «зелена» команда обіцяла зарплату вчителям 4 тисячі доларів. Що ж, я бачу, що ви дали добрий урок вчителям, як можна обманути людей. І це є абсолютно неприпустимим.

А на що ж є гроші? На освітян грошей немає, на важливі речі немає грошей, а на що ж вони є? А є зростання на Офіс Президента – будь ласка. Є зростання на Генеральну прокуратуру – будь ласка. Нам казали, що ми створюємо нові міністерства, оці міністерства-франкенштейни – енергетики та екології, економіки та АПК, ветеранів та окупованих територій, щоб зекономити на чиновниках. А де ж ця економія в проекті бюджету? Де зменшення видатків на уряд хоч на одну гривню? Покажіть його. Його немає. І це реальність, яку сьогодні нам фактично демонструють у цьому проекті бюджету. Є одна реальність у телевізорі, і буде абсолютно інша реальність у холодильнику в людей.

І я хочу, щоб ви зрозуміли, що рано чи пізно холодильник перемаже це нескінченне реаліті-шоу, яке ви влаштовуєте. Тому поки не запізно, схаменіться, внесіть нормальний проект бюджету, де буде підтримка села, підтримка освітян – усіх, кого ви сьогодні позбавляєте підтримки в країні. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися народних депутатів на виступи.

Брагар Євгеній Вадимович, фракція «Слуга народу».

БРАГАР Є.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* У проект бюджету на 2020 рік закладено купу нових видатків, у тому числі видатки на вибори народних депутатів України. Нагадаю, що ми оновили склад ЦВК і фінансування нових видатків на вибори народних депутатів є дуже важливою складовою частиною.

Також зауважу, що в проекті бюджету (з позитивних сторін) закладено за останні роки рекордну суму грошей на дорожній фонд. Дорожній фонд є одним з головних фондів, бо кожна гривня, інвестована в інфраструктуру, повертає 3 гривні до бюджету у вигляді різних надходжень з абсолютно різних сфер.

Також варто зазначити, що досить суттєво збільшено видатки на оборону. Оборона держави саме в умовах війни є однією з головних сфер, яку ми маємо фінансувати. Хоч би що сталося, ми маємо пам'ятати, що в державі війна.

Щодо побажань. Одне з моїх основних побажань – щоб усе-таки було збільшено видатки на інфраструктуру, бо насправді дорожній фонд у нас наразі в жалюгідному стані. Це може зрозуміти кожен народний депутат, коли наступного тижня їхатиме на свій округ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов Максим Віталійович, фракція «Європейська солідарність».

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні друзі! Я вам хочу розказати одну особисту історію. Історія ця стосується Святослава Вакарчука, який зараз є в цьому залі. А вперше я побачив Святослава Вакарчука, коли він був маленьким хлопчиком у таборі Львівської обласної Малої академії наук, якою керував його батько – блискучий фізик і колишній міністр освіти – Іван Вакарчук. А я навчався в Малій академії наук, як і дуже багато молодих людей, яким ця Мала академія наук насправді дала путівку в життя, допомагала структурно мислити, займатися наукою, перемагати на конференціях і олімпіадах.

Коли я відкриваю цей проект бюджету і бачу, що на Малу академію наук зменшено фінансування на 27 мільйонів гривень, я не розумію чому. Це не такі великі гроші. Ці малі академії наук є по всій Україні, вони фінансуються місцевими бюджетами. Але з державного бюджету виділяється фінансування для того, щоб діти могли їхати на олімпіади, конференції за кордон, отримувати спеціальне навчання! Все це зменшено і викреслено з бюджету.

Зменшено і викреслено з бюджету також 30 мільйонів на фінансування Українського інституту книги. Що робить Український інститут книги? Крім того, що він купує книжки для бібліотек, він проводить програму «Українська книга», яка повинна підтримувати

українських талановитих авторів. Він сприяє перекладам української літератури іноземними мовами, підтримує участь України у Франкфуртському книжковому ярмарку. Зараз у Львові відбувається книжковий ярмарок, так само в Києві є «Книжковий Арсенал». Це все робить Український інститут книги. Фінансування Українського інституту книги зменшено на 30 мільйонів.

Натомість коли я бачу, пані Маркарова, що 26 мільярдів окремим рядком виділяється на Раду національної безпеки і оборони, і розумію, що Головою Ради національної безпеки і оборони є Президент України (тобто це кошти, які, по суті, надходять в його персональне і особисте розпорядження), то єдине, що мені залишається, якщо уряд хоче зменшити ці невеликі видатки на культуру і освіту, на Малу академію наук і Інститут книги, звернутися до Президента України: пане Президенте, я розумію, що ви думаєте, що за вас голосували ті, хто дивиться телевізор, але серед них було багато й тих, хто читає книжки і хоче, щоб їхні діти мали нормальну освіту, через те прошу повернути видатки на Інститут книги, на Малу академію наук і дитячу освіту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хвилина на репліку – Святослав Іванович Вакарчук. Увімкніть мікрофон з місця.

ВАКАРЧУК С.І. Дякую. Оскільки моє ім'я було згадане (дякую за те, що в приємному контексті), користуюсь правом на репліку, щоб сказати, що я підтримую заклик до того, щоб у бюджеті було збільшено фінансування на Малу академію наук як людина, яка сама пройшла цю важливу школу. Я переконаний, що і в залі багато людей, які знають, що це таке. Це невеликі гроші порівняно з тими сумами, якими ми оперуємо. Я дуже прошу Міністерство фінансів поставитися до цього з увагою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Час для обговорення вичерпано.

Слово надається для заключного виступу міністру фінансів України Маркаровій Оксані Сергіївні.

МАРКАРОВА О.С. Шановні колеги, дуже дякую вам за те, що сьогодні ми пройшли процедуру представлення. Дуже дякую за всі висловлені зауваження, побажання, критику, конструктивну і не дуже. Ми розпочинаємо активну роботу над державним бюджетом. Прошу тільки пам'ятати, що бюджет – це фінансовий документ. Бюджет повинен бути реалістичним. Наш дефіцит, тобто коли ми витрачаємо більше, ніж заробляємо, – це та проблема, яка потім закінчиться зменшенням якихось видатків. Тому насправді наше завдання – зробити так, щоб не на один рік підвищити зарплати і потім знову загнати Україну в кризу, а розвинути економіку, щоб підвищення заробітної плати і в освіті, і в медицині, і підвищення пенсій, на що заслуговують наші пенсіонери, було стійким і на багато років.

Тому велике прохання: підтримувати всі економічні законопроекти, зокрема і щодо концесії, і щодо приватизації – усі, які не голосувалися впродовж багатьох попередніх років, бо саме це дасть можливість від зростання на рівні 3 відсотків, що закладено зараз у цьому бюджеті, який ґрунтується на макропрогнозі травня 2019 року, перейти до зростання на рівні 5 відсотків, що може стати реальністю вже в 2020 році.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, представлення проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» завершено.

Відповідно до статті 154 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» вважається прийнятим Верховною Радою для подальшої роботи.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, ми переходимо до розгляду проекту Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 2158](#)).

Це невеличке питання, я хочу попросити вас підтримати його розгляд за скороченою процедурою.

Шановні колеги, будь ласка, займіть місце для голосування. Ставиться на голосування пропозиція про розгляд за скороченою процедурою проекту Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 2158). Прошу підтримати. Будь ласка, голосуйте.

«За» – 207.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченка Сергія Віталійовича. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 2158), який був внесений народними депутатами членами регламентного комітету.

Розглянувши пропозицію Голови Верховної Ради України (це був лист від 19 вересня) щодо необхідності розгляду парламентом низки законопроектів, які були визначені Президентом як невідкладні, та внесення змін до календарного плану, що передбачають з 2 по 4 жовтня проведення пленарних засідань, а тиждень з 7 по 11 жовтня – роботу в комітетах, комісіях, депутатських фракціях і групах, комітет на своєму засіданні сьогодні, 20 вересня, прийняв рішення внести на розгляд парламенту проект постанови № 2158 і прийняти його за основу та в цілому. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Скажіть, будь ласка, чи є необхідність обговорювати питання? (Шум у залі). Є. Будь ласка, запишіться: два – за, два – проти.

Народний депутат Брагар Євгеній Вадимович, політична партія «Слуга народу». Будь ласка.

БРАГАР Є.В. Прошу передати слово голові фракції Арахамії Давиду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арахамія Давид Георгійович. Будь ласка.

АРАХАМІЯ Д.Г., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Передаю слово Корнієнку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не можете передавати. Будь ласка.

АРАХАМІЯ Д.Г. Гарзд. Фактично ми погоджували це питання на робочій групі, і цей план, на мій погляд, забезпечить нормальні умови для роботи. Буде можливість опрацювати бюджет у комітетах, усі поправки, які будуть надані. Тому вважаю, що є час попрацювати в комітетах і прийняти згідно із нашим законодавчим планом усі законопроекти, які є.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Давиде Георгійовичу.

Будь ласка, наступний доповідач... Климпуш-Цинцадзе? Ні. Гончаренко Олексій. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність», північ Одещини. Шановні друзі, знаєте, нам зараз хочуть сказати, що це для бюджету, ще для чогось. Це все неправда. Для бюджету часу достатньо до 15 жовтня. І в нас якраз є пленарні засідання з 7 по 10. Це неправда. Про що ж іде мова?

Дуже хочеться взяти владу в Києві. І щоб призначити вибори на 8 грудня, треба встигнути прийняти той самий закон про столицю, щоб почати наступ на місцеве самоврядування, щоб знищити місцеве самоврядування, до 8 жовтня. Ось дуже проста логіка. І плювати вони хотіли на те, що з 2 по 4 жовтня, коли вони пропонують провести

пленарні засідання, планується Парламентська асамблея ОБСЄ, Парламентська асамблея Ради Європи. Це не має жодного значення. Бо треба взяти в руки гроші – 56 мільярдів міського бюджету Києва. Це вже буде насправді «зелена» перемога. І тут треба все: наплювати на календарний план, змінити дати, зробити все що завгодно. А розкажуть, що це для людей, бо люди хочуть, щоб швидше депутати прийшли на роботу.

Я розповів вам щойно, що відбувається тут насправді. Насправді відбувається просто брутальний договоряк, щоб взяти владу в Києві, не чекаючи нормальних чергових виборів, не поважаючи волю киян, не поважаючи європейські принципи. І так вони будуть тасувати тут що завгодно.

Вибачте, друзі, це не політика, це якась «зе-політика».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова народного депутата Дмитра Валерійовича Лубінця, депутатська група «За майбутнє». Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні колеги! Я вас вітаю. Третій тиждень ми працюємо – третій календарний план голосуємо. Знаєте, у нас...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Четвертий!

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Четвертий? Четвертий. Ви знаєте, у нас хоч у чомусь є прогрес. Справді, саме на цей тиждень, коли ви пропонуєте працювати в цій сесійній залі, припадає сесія Парламентської асамблеї Ради Європи, куди повинні поїхати 24 народних депутати України. Я вас закликаю: якщо ми кажемо про системну роботу, то це планування; якщо ми кажемо про захист національних інтересів на міжнародній арені, то це в першу чергу ПАРЄ. Так само повинна бути наша делегація і в ОБСЄ.

Не треба перетворювати на посміховисько український парламент, через те що комусь захотілося переставити один тиждень на інший, а парламент за вказівкою за це голосує. Ми живемо, принаймні поки що, в парламентсько-президентській республіці, а не навпаки. Ми не будемо підтримувати і голосувати за зміни до календарного плану.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Але якби ви подивилися в цей план, побачили б, що нічого не змінюється. Просто три дні з роботи в комітетах переносяться на пленарні. І я просто не розумію, яка різниця, де ви маєте бути. Дякую. Все-таки треба працювати.

Надаю слово Володимиру Володимировичу Цабалю, політична партія «Голос». Будь ласка.

Перепрошую, Юрчишин.

РАЗУМКОВ Д.О. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Колеги, замінювати роботу в комітетах на пленарні засідання дещо неефективно. Буквально вчора ми з вами були свідками ситуації, коли залом банально зманіпулювали, коли було надано інформацію про дуже необхідний законопроект. У разі його прийняття ми розвантажили б роботу слідчих органів, скасувавши поправки Лозового і надавши НАБУ повноцінну можливість працювати і боротися з корупціонерами. Через недоопрацювання, через турборежим голосування було зірвано, і ми втратили шанс на якісну роботу.

Тому закликаємо, щоб була логіка планування: спочатку відбувається опрацювання в комітетах, потім – прийняття в залі. Якщо ставити віз перед кобилою, віз не поїде. Величезне прохання: не забирайте у ваших депутатів, у ваших колег із фракцій можливість розібратися в законопроектах. Турборежим спрацьовує лише тоді, коли турбіну нормально опрацьовано і прочищено. Інакше ламається так, як учора. Тому ми проти, план треба виконувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Більше немає записаних народних депутатів.

Шановні колеги, прошу зайняти робочі місця, переходимо до голосування. Готові до голосування?

Ставиться на голосування проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 2158). Прошу всіх народних депутатів підготуватися до голосування. Прошу голосувати і підтримати, будь ласка.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Дякую. Настав час працювати, друзі.

Покажіть по фракціях і групах.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до наступного питання. Шановні народні депутати, згідно з пунктом 35 частини першої статті 85 Конституції України, статтею 8 Регламенту Верховної Ради України Керівник Апарату Верховної Ради України призначається на посаду Верховною Радою України. Відповідно до статті 8 Регламенту Верховної Ради України кандидатуру на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України визначає і пропонує Верховній Раді Голова Верховної Ради України. На ваш розгляд вношу пропозицію про призначення Керівника Апарату Верховної Ради України Штучного Вячеслава Васильовича.

Пропоную такий регламент розгляду питання: виступ кандидата на посаду – до 3 хвилин; виступ голови комітету – до 2 хвилин; виступи від депутатських фракцій і груп – до 18 хвилин. Після цього буде прийняття рішення. Якщо не заперечуєте, пропоную працювати за таким алгоритмом. Дякую.

Переходимо до розгляду питання. Слово надається... (*Шум у залі*). Кадрові питання не включаються голосуванням. Ви хочете проголосувати за процедуру? Без обговорення? Дякую.

Прошу підтримати та проголосувати без обговорення.

«За» – 307.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 307, проти – 7, утрималися – 18.

Я вітаю Керівника Апарату Верховної Ради України. Я всім дуже вдячний за таку підтримку і за таку консолідовану позицію в залі.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, пропонується... (Шум у залі).

Я зрозумів (Шум у залі). Гаразд (Шум у залі).

Була пропозиція голосувати без обговорення (Шум у залі).
Гаразд.

Шановні колеги, якщо немає заперечень, ставлю на голосування проект Постанови «Про призначення Штучного Вячеслава Васильовича на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України» ([№ 2160](#)). Так? Немає заперечень.

Ставлю на голосування і сподіваюся, що результат буде таким самим. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 340.

Рішення прийнято.

Я ще раз всім дякую за позицію. І фактично два рази ми призначали Керівника Апарату Верховної Ради України. Я вам ще раз дякую.

Переходимо до наступного питання. Шановні колеги, пропоную змінити порядок розгляду питань і перейти до законопроектів, які стоять у порядку денному та підготовлені до другого читання.

Скажіть, будь ласка, чи є заперечення в залі? Ні.

Тоді пропоную перейти до розгляду законопроекту [№ 1085-1](#). Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг». Немає заперечень? Тоді переходимо до розгляду питання.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Дубінському Олександровичу.

ДУБІНСЬКИЙ О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 94, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, доброго дня! До вашої уваги пропонується підготовлений до другого читання проект Закону «Про

внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг» (№ 1085-1).

До законопроекту надійшло майже 44 пропозиції від народних депутатів – мої, Белькової, пані Южаніної та пані Кондратюк. З них враховано – 31, відхилено – 11 та дві для обговорення ми зараз винесемо в зал. На жаль, поправки пані Кондратюк надійшли вже після засідання та не були розглянуті комітетом, тож вони пропонуються до обговорення та визначення щодо підтримки або відхилення – це поправка 16 після рядка 63 таблиці та поправка 32, це рядок 156, якщо ви зараз переглядаєте порівняльну таблицю до законопроекту.

Що ми пропонуємо у другому читанні? Узгодження тексту законопроекту з текстом прийнятого минулого тижня Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення регулювання ринків фінансових послуг», тобто «спліту». Зокрема, на прохання Національного банку України та Міністерства фінансів України вносимо прискорювачі для набрання чинності деякими положеннями, уточнення щодо електронної комерції, співвідношення і механізми, запропоновані у першому читанні положеннями щодо електронної форми договорів. Крім цього, на прохання представників бізнесу ми збалансували деякі визначення та механізми, зокрема визначення орієнтовної вартості послуг, а також уточнили процедуру поширення інформації і провели техніко-юридичне вдосконалення редакції.

Від себе можу додати, що ми зобов'язали компанії, які надають фінансові послуги, чітко інформувати клієнтів про вартість цих послуг і надавати інформацію про вартість послуг третіх осіб, яких вони залучають до процесу надання фінансової послуги: страхових компаній, нотаріусів, всіх комісійних, які враховуються або не враховуються під час видачі кредиту або під час його погашення.

Дискутували ми й про можливість включення до договору про фінансову послугу пункту щодо можливості неповного її використання, це стосується страхових компаній. Але порадившись з Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України і переглянувши директиви ЄС, ми виключили цю поправку, тому зараз не можна буде вимагати від користувача фінансової послуги, якщо він захоче достроково розірвати договір з фінансовою компанією або банком, погашення вартості невикористаних послуг.

Хочу ще поправки пані Кондратюк коротко обговорити. Тому що ми пропонуємо викласти зміни до Закону України «Про рекламу» в такій формі, щоб не було недобросовісної реклами. Тобто ані фінансові компанії, ані юридичні чи фізичні особи від імені фінансових компаній не можуть надавати нечесну рекламу щодо фінансових послуг.

Прошу підтримати та проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до обговорення відхилених поправок.

Поправка 1. Южаніна Ніна Петрівна. Наполягаєте?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги! Шановний пане доповідачу! Ви знаєте, що цей законопроект розглядала Верховна Рада України восьмого скликання, і ми його відправили на повторне друге читання. Було висловлено низку зауважень, зокрема представниками бізнесу та фінансових установ. Ці зауваження стосувалося розміру штрафів, які застосовуються до фінансових установ і до фізичних осіб – підприємців, які надають такі послуги споживачам. Саме «вилка» штрафів викликала найбільше запитань. Хто буде встановлювати цю «вилку», якщо нижня і верхня межі відрізняються вдвічі: від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; від 300 до 600 неоподатковуваних мінімумів? Я говорила про це на засіданні комітету. Ми маємо врахувати це і убезпечити фінансові установи від корупційних ризиків під час застосування штрафів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександрє Анатолійовичу.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Якою була позиція комітету? Ми відхилили цю поправку, тому що вважаємо за необхідне залишити за регуляторами фінансових ринків можливість дискреції. Це по-перше.

По-друге, проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг» надає широкі можливості споживачу: затребувати інформацію, отримувати її в електронному та паперовому вигляді, вимагати

надання чіткого переліку послуг. Ми вважаємо, що забезпечення дискреції під час накладання штрафних санкцій дасть змогу краще контролювати надання такої інформації, тому що якщо це не буде зроблено в перший раз, то в наступний раз регулятори зможуть більш жорстко підійти до фіксації та накладення штрафів за такі порушення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Не наполягаєте. Дякую.

Поправка 2. Южаніна. Наполягаєте.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, послухайте, будь ласка. Щойно доповідач сказав, що дискреція – це добре. Я вперше таке чую, щоб ми надавали органам змогу на підставі якихось вигаданих критеріїв самостійно визначати, який розмір штрафу має бути застосовано. І тому моя поправка стосувалася ще й періоду повторного штрафу – протягом року. Якого року? Від першого порушення чи протягом календарного року? Всього-на-всього треба було уточнити – календарного року, але ця поправка також чомусь не врахована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександрє Анатолійовичу.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Дивіться, щодо дискреції і щодо календарного року, або іншого формулювання – протягом року. Ще раз повторю, споживач фінансових послуг зараз під час спілкування з фінансовою установою або небанківською фінансовою установою жодним чином не захищений, тому до нього ставляться так: не подобається – йди до саду. Ми вважаємо, що дискреція забезпечить права споживачів фінансових послуг у цьому випадку, тому що фінансові установи мають знати: або ти надаєш інформацію, або будеш отримувати штрафи. Вважаю, що це важливо зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, наполягаєте на голосуванні? Дякую.

Поправка 3. Южаніна. Наполягаєте?

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, це ж знову штрафи. Невже ви погоджуєтесь з тим, що вам обґрунтовує пан Олександр? Як це можна, протягом календарного року і протягом року? Тобто це залежить від того, який споживач до мене звернувся, чи що буде впливати на те, коли буде розглянуто питання і чи буде це вважатися повторним порушенням? Ну, ви самі собі суперечите. Пропоную далі не голосувати за мої поправки, тому що якимось тут упереджене ставлення. Замість того, щоб застосувати однозначне тлумачення, ми надаємо можливості для дискреції.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Ніно Петрівно, щодо упередженості. Ми підтримали вашу поправку щодо уточнення інформації, яка надається споживачеві, це поправка 5, поправку 18 щодо уточнення інформації, яка розкривається для споживачів, стосовно акцій та корпоративних часток, і уточнення, це поправка 35, кого саме перевірятиме Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку з метою захисту прав споживачів. Тому про упередженість говорити не треба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніно Петрівно, я правильно зрозумів, що наступні ваші поправки ми можемо не обговорювати?

Дякую.

Поправка 16. Кондратюк.

КОНДРАТЮК О.К. Шановні колеги! Ця поправка стосується лише інформування споживачів, зокрема у рекламі, про фінансові послуги. Абсолютно підтримуючи доповідача стосовно внесення змін до законів щодо інформування і реклами, я все-таки прошу внести такі ж зміни до статті 24 профільного Закону України «Про рекламу», який регулює абсолютно всю рекламу, всі заборонені або навпаки дозволені методи, всі рекламні послуги, а також товари та послуги.

Тому, не входячи в дискусію і підтримуючи в принципі суть законопроекту, все-таки прошу підтримати мою поправку і внести такі ж профільні зміни до статті 24 профільного Закону України «Про рекламу», який є предметом відання гуманітарного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександрє Анатолійовичу.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Щодо поправки 16. Я її пропоную відхилити. Я поясню чому.

Перше. Ця поправка стосується реклами, в ній ідеться про обмеження щодо поширення інформації, що може відбуватися лише за дозволом фінансової установи. Це порушує право громадян на отримання інформації.

Друге. Там є такі поняття як неповна, неточна та недостовірна інформація – це оціночні поняття. Вважаю, що цього теж не може бути в законопроекті.

І головне, ця норма суперечить законодавству України в контексті здійснення журналістом професійної діяльності.

Щодо поправки 32, яка пропонує внести зміни до статті 24 Закону України «Про рекламу», її треба обговорити. Тому що це дуже ґрунтовне питання, воно може призвести до розбалансування законодавства. Ми можемо проголосувати за цю поправку, але мені здається, що вона дуже змінить законодавство про рекламу.

КОНДРАТЮК О.К. Панє Олександрє, я не вступаю з вами у дискусію. Просто ті зміни, які пропонує комітет, треба внести і до вашого законопроекту, і до Закону України «Про рекламу». Все те, що ви виписали щодо реклами банківських послуг: де вони дозволені, де заборонені. Але є профільний закон, де виписано все-все-все, що стосується реклами, щоб не було колізій. Тому що якщо будуть контролюючі органи звертатися до вашого законопроекту, вони скажуть: немає всього цього в Законі «Про рекламу». І навпаки, якщо будуть звертатися до Закону «Про рекламу», вони скажуть: немає нічого, що стосується банківських послуг. Це необхідно лише для того, щоб усунути колізії у всіх виправлених законах.

Прошу підтримати. Це не суперечить законопроекту, який ви пропонуєте прийняти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександрє Анатолійовичу, позиція?

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Позиція – можемо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Поправка 16 народного депутата Кондратюк. Прошу підготуватися до голосування (*Шум у залі*). Ні, зараз 16. Поправка 16 – відхилити. Наполягаєте на голосуванні? Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 32. Увімкніть мікрофон Дубінському.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Позиція комітету: можемо підтримати поправку, але...

КОНДРАТЮК О.К. Можна я? Це моя поправка.

Поправка 32 стосується змісту, хто може надавати рекламні послуги. Щоб це були як фінансові установи, так і рекламодавці. А рекламодавцями можуть бути рекламні, креативні і комунікативні агентства. Ви просто пропускаєте великий прошарок людей, які надають рекламні послуги, які відповідають за зміст реклами і так далі. Тому просто прошу уточнити, що право надавати фінансові послуги мають також особи, що виступають рекламодавцями та їх замовники. От і все. Два слова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, Олександр Анатолійович пропонує підтримати цю поправку. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Дякую. Поправку 32 прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки, відхилені комітетом. Пропоную перейти до голосування.

Ставиться на голосування для прийняття в другому читанні та в цілому проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг» (№ 1085-1). Прошу підготуватися до голосування.

Шановні народні депутати! Дмитре Соломчук! Дякую.

Прошу підтримати та проголосувати. Почекайте, почекайте, не вмикайте! Народні депутати, ви готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Закон прийнято (*Оплески*).

Проголосували за – 309, проти – 0, утрималися – 15. Дякую.

Шановні колеги! У нас залишилася буквально хвилина до...

З процедури Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановні колеги. Шановний пане Дмитре, вчора вже лунало це зауваження до президії – зал має право сам визначатися як голосувати за той чи інший законопроект. Просимо вас просто закликати зал голосувати і визначатися, а не нав'язувати думку щодо того чи іншого законопроекту.

Дуже дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Сподіваюся, що у Верховній Раді України дев'ятого скликання, як і в попередніх, буде зберігатися право на свободу слова, воно розповсюджується і на президію. Дякую (*Оплески*).

Шановні колеги, оголошується перерва до 12:30. Прошу не запізнюватися.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! Пропоную розпочинати роботу. П'ять хвилин, ми трішки запізнюємося. Давайте розпочинати.

Шановні колеги! На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень» ([№ 1065](#)).

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань економічного розвитку Підласій Роксолані Андріївні.

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, доброго дня знову! Законопроект № 1065 – це проект закону про захист географічних зазначень. Коротко нагадаю, що це таке. Географічні зазначення – це назви регіонів та місцевостей, де традиційно виробляються товари з особливими властивостями та репутацією. Це унікальні товари, всім відомі географічні назви – бренди.

Підписавши Угоду про асоціацію між Україною та ЄС, Україна взяла на себе зобов'язання охороняти європейські географічні зазначення від підробок. Це логічний підхід цивілізованих країн. Якщо ви вклали ресурси в розкрутку своєї географічної назви – бренду, то ваше право на комерційне використання цієї назви повинно бути захищено. Водночас українські географічні назви також отримують правову охорону в країнах ЄС. Уряд вже формує такий перелік. До нього увійдуть гуцульська овеча бринза, мелітопольська черешня, закарпатське вино, карпатський мед і таке інше. Це однозначно сприятиме просуванню українського експорту.

Під час підготовки до другого читання до комітету надійшло 85 пропозицій народних депутатів України, з яких за результатами розгляду 82 було враховано, відхилено – 3.

За результатами обговорення комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект № 1065 в другому читанні та в цілому як закон з урахуванням редакції комітету стосовно поправок 81 та 85 щодо строку набрання чинності таким законом та дорученням комітету забезпечити уніфікацію термінології в тексті законопроекту, а також подальшим техніко-юридичним опрацюванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолано Андріївно.

Шановні колеги, пропоную перейти до обговорення поправок, що не були враховані комітетом.

Поправка 72. Народний депутат Тарута. Не наполягає.

Поправка 82. Народний депутат Кулініч. Не наполягає.

Поправка 83. Народний депутат Кулініч. Не наполягає.

Шановні колеги, всі поправки, які не були включені комітетом, ми щойно розглянули.

Прошу підготуватися до голосування. Прохання до голів фракцій: шановні колеги, запросіть народних депутатів до залу. Колеги запізнюються, як зазвичай. Прошу.

Шановні колеги, готові голосувати? Ставиться на голосування пропозиція щодо прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень» (№ 1065). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 277, проти – 3, утрималися – 14.

Закон прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, на ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію» ([№ 1068](#)), друге читання.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань економічного розвитку Підласій Роксолані Андріївні. Прошу до виступу.

ПІДЛАСА Р.А. Законопроект № 1068 завершує глобальну реформу у сфері стандартизації, яку не встиг завершити попередній уряд. Суть цього законопроекту полягає в тому, що ми остаточно закріплюємо принцип добровільності стандартів. Стандарти вже є добровільними з 2015 року, коли набув чинності новий Закон України «Про стандартизацію».

Тому хочу ще раз звернути увагу залу, що ми не скасовуємо стандарти, вони залишаються, але використання їх тепер буде остаточно добровільним. Всі екологічні норми, норми щодо безпечності нехарчової продукції та інші повинні регулюватися законами, постановами та наказами державних органів. Закон набуде чинності через один рік, і всі екологічні стандарти, які хтось досі використовує, хоча

вони не є обов'язковими, будуть імплементовані в нормативно-правові акти. У нас є принципове погодження з цього приводу з Комітетом з питань екологічної політики та природокористування.

Хочу ще раз зазначити, що законопроект наближає Україну до підписання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА). Це означає, що українським виробникам більше не потрібно буде проводити додаткову сертифікацію в країнах ЄС, достатньо буде української. Це, звісно ж, підвищує конкурентоспроможність української продукції.

За час підготовки законопроекту до другого читання до комітету надійшло 93 зауваження та пропозиції суб'єктів права законодавчої ініціативи, з яких за результатами розгляду 18 було враховано, в тому числі частково та редакційно 5, відхилено – 70 .

Комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в другому читанні прийняти проект закону № 1068 в другому читанні та в цілому як закон з подальшим техніко-юридичним опрацюванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолано Андріївно.

Переходимо до розгляду поправок, що не були враховані комітетом.

Поправка 1. Мейдич. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 2. Бондаренко. Не наполягає.

Поправка 3. Маріковський.

Поправка 4. Бондаренко.

Поправка 5. Маріковський.

Поправка 6. Мейдич.

Маріковський, на якій поправці наполягатимете?

Поправка 8. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 11. Бондаренко. Ви будете наполягати на поправках?

Ні?

Поправка 15. Шуляк. Будете наполягати на поправках? Дякую.

Поправка 22. Колебошин. І поправка 23 теж.

Поправка 50. Касай.

Поправка 51. Кунаєв.

Мейдич теж не буде наполягати на поправках?

Поправка 81. Давиденко. Не наполягає.

Чи є хтось, хто наполягає на поправках до законопроекту № 1068? Ні?

Шановні колеги, оскільки ніхто не наполягає на поправках, що були відхилені комітетом, прошу підготуватися до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Голови фракцій, будь ласка, забезпечте присутність народних депутатів у залі.

Шановні народні депутати, ви готові голосувати? Ставиться на голосування для прийняття в другому читанні та в цілому проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію» (№ 1068). Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 291, проти – 6, утрималися – 18.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 232, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 20, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 9, «Голос» – 16, позафракційні – 14.

Дякую.

Надаю слово Руслану Олексійовичу Стефанчуку.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 18 вересня 2019 року Верховною Радою України був прийнятий в другому читанні та в цілому як закон проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню» ([№ 1050](#)). Відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України комітет запропонував усунути деякі неузгодженості у певних положеннях зазначеного закону.

Пропозиції щодо узгодження вам роздано. Вони фактично стосуються однієї технічної описки, тому що там було питання щодо 5 робочих днів, а мало бути 10 робочих днів (ви можете ознайомитися), і так воно й пішло в Головне юридичне управління Апарату

Верховної Ради України. Тому, якщо не буде заперечень, я поставлю цей документ на голосування для того, щоб усунути цю неузгодженість.

Будуть заперечення щодо цього? Якщо ні, ставлю на голосування пропозицію щодо усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню» (проект № 1050). Прошу народних депутатів проголосувати і підтримати для того, щоб ми змогли розблокувати закон і він пішов на підпис Голові Верховної Ради України. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Дякую. Дякую вам за підтримку.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Шановні народні депутати, поки готуються матеріали до законопроектів до другого читання пропоную включити до порядку денного проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державне бюро розслідувань» щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань» ([№ 2116](#)) та [№ 2116-1](#), альтернативний.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань правохоронної діяльності Монастирському Денису Анатолійовичу.

З мотивів увімкніть мікрофон, будь ласка, Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Перепрошую, шановні колеги. «Європейська солідарність» хоче уточнити у Голови Верховної Ради України, що ви маєте на увазі: «поки готуються до другого читання»? Тобто що це означає?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роздруковується матеріал.

Увімкніть мікрофон Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Тобто ми зараз знову будемо працювати по «гарячих таблицях»?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, там буде одна сторінка. Там буде одна сторінка, яка додруковується.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі матеріали, які у вас є, вони підготовлені. Там лише одна чи дві сторінки. Дякую.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Дениса Анатолійовича Монастирського.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своїх засіданнях у вівторок та середу розглянув та прийняв рішення про включення до порядку денного основного і альтернативного законопроектів щодо реформування Державного бюро розслідувань.

Прошу підтримати для того, щоб ми могли працювати з цими двома документами. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 250, проти – 4, утрималися – 42.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 226, «Опозиційна платформа – За життя» – 2, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 11, «За майбутнє» – 3, «Голос» – 0, позафракційні – 8.

Шановні народні депутати, пропонується включити до порядку денного для прийняття рішення проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо застосування Збройними Силами України та Державною спеціальною службою транспорту бойової техніки, зброї та спеціальних засобів в особливий період» ([№ 1224](#)).

Нам необхідно 226 голосів для включення цього питання до порядку денного. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Дякую.

Проголосували за – 296, проти – 1, утрималися – 10.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 231, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 18, «Батьківщина» – 13, «За майбутнє» – 7, «Голос» – 14, позафракційні – 3.

Нам необхідно застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду цього питання і прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Дякую.

Проголосували за – 273, проти – 2, утрималися – 31.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 231, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 17, «Батьківщина» – 14, «За майбутнє» – 6, «Голос» – 0, позафракційні – 5.

Шановні колеги, ми на вечірньому пленарному засіданні маємо їх розглядати, я правильно розумію? Після перерви, так? І щодо того, що ми будемо розглядати за скороченою процедурою, також будемо визначатися вже після обіду, правильно? Добре.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (*Не чути*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я думаю, що треба буде перерву... Ми продовжимо роботу, але...

Так, так, Ірино Володимирівно.

Нам необхідно включити до порядку денного проект Закону «Про верифікацію та моніторинг державних виплат» ([№ 1231](#)) та [№ 1231-1](#), альтернативний.

Пропоную проголосувати та включити вищезазначений проект закону до порядку денного. Прошу підтримати...

З мотивів – Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці! Ми хочемо звернути вашу увагу, дорогі наші виборці, що в сесійній залі присутні чотири фракції і групи, які представляють 40 відсотків виборців. І протягом цих двох тижнів роботи Верховної Ради України жоден, я наголошую, жоден законопроект фракцій меншості не було включено до порядку денного. Натомість ми бачимо, що знову з голосу включаються до порядку денного законопроекти, які мають правильних авторів.

«Європейська солідарність» вважає це серйозним порушенням прав меншості, прав наших виборців. Тому ми не будемо голосувати за включення жодного законопроекту до порядку денного доти, доки в порядок денний не будуть включені законопроекти опозиції. Вибачте, будь ласка, це Верховна Рада не тільки «слуг», а й депутатів інших фракцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Сподіваюся, що це Верховна Рада, яка нарешті розуміє, що тут всі народні депутати, всі 424, є слугами народу, і це не назва тих чи інших політичних сил – це назва та принципові підходи Верховної Ради України дев'ятого скликання (*Оплески*). Тому пропоную все-таки повернутися до розгляду питання.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного проекту Закону «Про верифікацію та моніторинг державних виплат» (№ 1231) та проекту № 1231-1. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 268, проти – 2, утрималися – 26.

Шановні колеги, пропоную все-таки проголосувати за процедуру *ad hoc* та розпочати розгляд цього питання зараз, поки готуються інші матеріали. Нам для цього необхідно 226 голосів народних депутатів.

Ставиться на голосування процедура *ad hoc* щодо розгляду на цьому пленарному засіданні проекту Закону «Про верифікацію та

моніторинг державних виплат» ([№ 1231](#)) та проекту [№ 1231-1](#) і прийняття рішення. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 244, проти – 7, утрималися – 54.

Пропоную розглянути вищезазначене питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 245, проти – 13, утрималися – 52.

Слово для доповіді надається народному депутату України Гетманцеву Данилу Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Шановні представники опозиції! Дякую, до речі, представникам опозиції за визначення мене як «правильного» депутата, законопроекти якого включаються до порядку денного.

Хочу зазначити, що законопроект, який ми пропонуємо для розгляду Верховній Раді, є дуже важливим. Це законопроект не про перевірку пенсіонерів, не про відкликання субсидій, це законопроект не про те, що хтось буде забирати гроші у соціально незахищених верств населення, аби поповнити бюджет, як це намагається піднести громадськості опозиція. Це законопроект не про доходи Державного бюджету України. Це взагалі не про доходи, це – про справедливість. Бо якщо одна людина має квартири в різних містах України, в трьох-чотирьох містах, і на кожна з цих квартир отримує субсидію, це несправедливо. Якщо людина померла, а пенсію продовжують виплачувати, це несправедливо.

Ми не пропонуємо перевіряти. Ми не пропонуємо відкликати виплати, не повертати їх. Ми пропонуємо лише надати Міністерству фінансів можливості для запуску програмного забезпечення, що вже, до речі, працює з квітня, яке могло б визначати ці проблемні моменти і повідомляти про них відповідним органам державної влади. Цей

законопроект є вкрай необхідним. Система вже працює, але законопроект впорядкує її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Слово для доповіді щодо альтернативного законопроекту № 1231-1 надається народному депутату України Королівській Наталії Юрїївні.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! З усією повагою до автора першого законопроекту, я все-таки хочу йому заперечити. Законопроект, який зараз розглядається як основний, це законопроект про тотальну перевірку 12 мільйонів людей в нашій країні, 12 мільйонів незахищених. Тих людей, які отримують сьогодні пенсію в розмірі 58 доларів. Тих людей, які вимушені стояти в чергах, терпіти всі ці приниження для того, щоб отримати субсидію. Тих соціально незахищених родин, які отримують копійки для того, щоб якось вижити.

Тому коли ви пропонуєте провести тотальну трирівневу перевірку кожної такої людини в нашій країні, то, вибачте, боротьба з бідністю не може бути боротьбою з бідними. Нам сьогодні треба розпочати з того, щоб дати людям належний соціальний захист.

Сьогодні розглядали бюджет, і коли на наступний рік пропонують підняти пенсію на 3 долари, а за це тепер пропонують перевіряти кожну родину: заглядати в холодильник, заглядати під ліжко, ходити по сусідах і питати, як та де хто живе... Шановні, ну, не з того треба сьогодні починати. Нам треба об'єднати всі наші зусилля для того, щоб дати людям належні пенсії, щоб дати людям економічно обґрунтовані тарифи, за якими вони могли б платити і не стояти в чергах, у цих принизливих чергах за субсидіями. Сьогодні потрібно дати родинам змогу знайти робочі місця та заробляти для того, щоб не брати нічого у держави (*Оплески*). Це сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити, 10 секунд.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Тому ми пропонуємо або прийняти наш законопроект, який в межах Конституції, дійсно, приведе до ладу державні фінанси...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталіє Юріївно, вибачте, але регламент. Дякую (*Оплески*).

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третяковій Галині Миколаївні.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Ніхто не збирається перевіряти людей, збираються перевіряти реєстри та інформацію відповідно до реєстрів. І якщо виявляється, що в реєстрі втрачених паспортів щось втрачено, то будуть перевіряти саме людину по втраченому паспорту. Або якщо хтось помер, то будуть перевіряти злочинця і шахрая, який по 5-10 років отримує соціальні виплати з наших публічних коштів.

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув ці законопроекти 13 вересня поточного року. Члени комітету підтримали ініціативу Гетманцева Данила стосовно запровадження верифікації державних виплат. Це пенсії, допомоги, пільги, субсидії, стипендії, інші виплати, які здійснюються не тільки за рахунок державного соціального і пенсійного страхування, але й з фондів, з коштів державного і місцевих бюджетів.

Направлений цей законопроект на підвищення адресності державних виплат і оптимізацію державних бюджетних видатків.

Міністерство фінансів України вже робило таку верифікацію. У зв'язку з тим, що попередня Верховна Рада не створила належних умов на законодавчому рівні, Конституційний Суд України зробив висновок, відповідно до якого без урегулювання на рівні закону процедури роботи з персоніфікованими даними Міністерство фінансів таку роботу проводити не змогло. Тому декілька місяців тому ця робота була зупинена.

Таким чином, розглянувши законопроект, комітет пропонує проект Закону «Про верифікацію та моніторинг державних виплат» (№ 1231) прийняти за основу з урахуванням пропозицій пані Наталії Королевської, авторки альтернативного законопроекту, щоб ні в кого не виникало запитань щодо можливого свавілля чиновників на місцях під час такої верифікації.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Галино Миколаївно.

Прошу записатися по фракціях і групах: два – за, два – проти.

Маріковський Олександр Валерійович, фракція «Слуга народу».

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Ользі Совгирі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна Совгіря, фракція «Слуга народу».

СОВГИРЯ О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Хочу звернути увагу на те, що законопроект № 1231-1 на засіданні Комітету з питань правової політики було визнано таким, що суперечить Конституції України, оскільки в тексті законопроекту міститься положення, яке прямо суперечить статті 89 Конституції України в частині закріплення за комітетом Верховної Ради України компетенції, яка не передбачена Конституцією України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Кучеренко, фракція «Батьківщина».

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий*

округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні українці! Шановні народні депутати! Шановна президіє! Спробую дуже просто пояснити чому, на превеликий жаль, фракція «Батьківщина» не може підтримати ні цей законопроект, ні об'єднаний.

Мистецтво державного управління полягає не тільки в тому, щоб приймати начебто правильні закони та інші нормативно-правові акти під правильними назвами. Державне управління – це комплексна послідовність логічних дій, що мають бути узгоджені одна з одною. У мене особисто як у міністра з питань житлово-комунального господарства уряду Тимошенко немає сумнівів у тому, що держава має право, і не просто має право, а зобов'язана перевіряти всі бюджетні витрати. Це абсолютно нормальна європейська норма.

Єдине, хочу застерегти вас, що перш ніж це робити, державі потрібно поставити запитання самій собі: а чи все ми зробили перед споживачем субсидій або іншим бенефіціаром бюджетних коштів?

Коли декілька років тому уряд закликав усіх українців брати субсидії, у кожному магазині, з кожного телевізора тільки й лунало «бери субсидії», хтось інформував людей про критерії і те, що їх потім будуть перевіряти? А зараз ми хочемо карати їх за те, що вони тричотири роки брали ці гроші?

Ще один приклад. Скажіть мені, будь ласка, я як споживач і отримувач субсидії можу перевірити ваші тарифи, наші з вами, нашу ціну на газ, яка впливає на мої доходи і на мої витрати? Було рішення суду щодо скасування ціни на газ. Чи відповів уряд на запитання, якою була ціна на газ тоді, коли ви судилися, і Тимошенко виграла і довела, що вона була економічно необґрунтованою? Тобто ви мене позбавляєте права перевіряти ваші дії, а мене хочете перевіряти? Я вважаю, що це, м'яко кажучи, некоректно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 10 секунд завершити, будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. ...ідеологічно. Я з повагою до вас, пані Галино, ставлюся, але ми не можемо цього зробити, бо це не комплексний підхід. Це призведе до перекоосу і до знущань над українцями, на превеликий жаль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Артуру Володимировичу Герасимову, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Насамперед, шановні українці! Коли були запроваджені субсидії, це був надзвичайно важливий крок, який допоміг мільйонам українських сімей пережити зиму з тим, щоб не було проблем з опаленням і взагалі з комунальними витратами.

Що стосується цього законопроекту, на що хотілося б звернути увагу. Чи треба наводити лад із субсидіями? Так, звичайно, треба. Але існують великі підозри, що цей законопроект буде використано саме для того, щоб забрати субсидії у мільйонів українських сімей. Подивіться, хто за цим законопроектом буде приймати рішення про те, забрати чи не забрати субсидію. Шановні колеги і шановні українці, це рішення буде приймати місцевий чиновник. Знаєте, коли лівою рукою ми боремося з корупцією, а правою її знов узаконюємо, мені здається, це трошки невірний шлях.

І наостанок. Сьогодні вранці відбулося представлення Державного бюджету України. На жаль, не було Прем'єр-міністра, хоча я вважаю, що головний документ країни мав представляти разом з міністром фінансів, як мінімум, бути присутнім, саме він. Але ми побачили, що не підвищуються зарплати, ми побачили, що не підвищуються пенсії. А тепер ще й дається право – пояснюю – не якомусь професіоналу, а місцевому чиновнику забрати цю субсидію у людей. Як ви думаєте це буде працювати?

Тому велике прохання, шановні колеги, коли приймаємо закони, давайте думати про те, як вони будуть впливати на життя простих українців. І допустити, щоб субсидії – боронь Боже! – були забрані у мільйонів український сімей, ми не можемо.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Королевська Наталія Юріївна, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ще раз хочу звернути вашу увагу: перш ніж йти перевіряти кишені у найбільш незахищених верств населення, давайте спочатку проведемо перевірку, аудит, як останні 5 років витрачалися кошти державного бюджету.

Слухайте, у нас створювали органи – НАБУ, СБУ там фінансували, ДБРи. У нас із бюджету за останній рік 104, ну, майже 105 мільярдів гривень було виділено на фінансування ваших органів безпеки. Слухайте, то давайте перевіримо, куди було витрачено ці 105 мільярдів гривень. Давайте перевіримо, як міністерство використовує кошти, давайте проведемо аудит того проекту бюджету, який сьогодні розглядався. Ми знайдемо там сотні мільярдів гривень, які не є першочерговими і використовуються неефективно, і тоді ми з вами зможемо зібрати гроші, які дійсно можна буде використати за призначенням, для захисту людей.

А зараз що пропонується? Пропонується почати перевіряти не там, де мільярди крали 5 років, не там, де заробляли на війні, заробляли шаленою корупцією, не там, де виділяли гроші на дороги, і ніхто не бачить цих доріг, не мільярдні обладки, а 12 мільйонів людей, які отримують пенсію та заробітну плату розміром 1 тисяча 600 гривень.

Шановні, ну, не треба цього робити. Давайте у себе все перевіримо, скажемо людям, що зараз вже працюємо по-новому, чесно працюємо, і тоді вже звернемося до людей та надамо їм гроші, щоб вони жили гідно в нашій країні.

Дякую вам за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Іванович Батенко, 1 хвилина. 3 мотивів.

БАТЕНКО Т.І. Шановні друзі! Благими намірами вимощена дорога до пекла, у даному випадку до незахищеності наших громадян.

Ми знаємо, що питання верифікації державних виплат було предметом розгляду Конституційного Суду України в 2018 році. Цього року Конституційний Суд визнав неконституційними деякі положення

Бюджетного кодексу України, які надавали Міністерству фінансів право отримувати інформацію, що містить персональні дані. А зараз ми знову це дозволяємо. Ба більше, ще й створюємо окремий центральний орган влади, який буде наших громадян просіювати через певне сито. Ми скорочуємо міністерства чи їх розширюємо і створюємо, плодимо нову бюрократію?

Тому наша депутатська група закликає утриматися від голосування щодо цього питання і пам'ятати, що за Конституцією Україна є ще й соціальною державою. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час для обговорення вичерпано. Прошу підготуватися до голосування.

Нагадую, що це лише перше читання. Впевнений, що комітет доопрацює цей законопроект і врахує поправки та пропозиції, які надійдуть від інших політичних сил, будь-яких політичних сил, представлених у Верховній Раді України, а не лише від тих, хто ініціював цей законопроект, про що й говорила шановна голова комітету.

Шановні колеги, готові голосувати? Ставиться на голосування для прийняття в першому читанні проект Закону «Про верифікацію та моніторинг державних виплат» ([№ 1231](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Дякую.

Проголосували за – 254, проти – 19, утрималися – 54.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Шановні колеги, нам необхідно включити до порядку денного проект Закону «Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та деяких інших осіб» ([№ 1225](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 250, проти – 1, утрималися – 59.

Пропоную застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 241, проти – 19, утрималися – 51.

Пропоную розглянути цей законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 245, проти – 21, утрималися – 52.

Слово для доповіді надається народному депутату України Копитіну Ігорю Володимировичу. Прошу до слова.

КОПИТІН І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 129, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Прошу вас підтримати проект Закону «Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та деяких інших осіб». На даний момент матеріальна відповідальність військовослужбовців врегульована Постановою Верховної Ради України від 23 червня 1995 року «Про затвердження Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі».

Але відповідно до статті 92 Конституції України права, свободи та обов'язки людини і громадянина, а також засади цивільно-правової відповідальності особи можуть визначатися виключно законами України.

Як приклад, матеріальна відповідальність працівників визначається Кодексом законів про працю України. Крім цього, через законодавчі зміни, реформування та створення окремих правоохоронних та безпекових структур поза увагою залишається питання матеріальної відповідальності їхніх співробітників.

Також не врегульовано питання матеріальної відповідальності військовослужбовців та деяких інших осіб за шкоду, заподіяну майну, яке залучено з національної економіки під час мобілізації.

Законопроект є важливим як для Збройних Сил України, так і для інших військових формувань та правоохоронних органів, оскільки дасть змогу унормувати матеріальну відповідальність відповідно до Конституції України, – адже більше 20 років ми керуємося постановою Верховної Ради, а не законом, що дає змогу винним посадовим особам уникати матеріальної відповідальності, – притягувати до матеріальної відповідальності співробітників Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції України, НАБУ, інших спеціалізованих органів, уніфікувати підхід до визначення розміру відшкодування завданої шкоди. Ми пропонуємо до розрахунку брати розмір прожиткового мінімуму, а не грошового забезпечення військовослужбовця, співробітника, який є на цей час. Таким чином, розмір матеріальної відповідальності безпосередньо залежатиме лише від характеру заподіяної шкоди, а не від доходу особи, яка її заподіяла.

Хочу наголосити, що прийняття законопроекту в жодному разі не призведе до звуження прав військовослужбовців, які воюють на сході нашої країни, адже майно, втрачене в операціях Об'єднаних Сил, списується за рахунок держави.

Дякую за увагу. Прошу підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається заступнику голови Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Безуглій Мар'яні Володимирівні.

БЕЗУГЛА М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, товариство! Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки за дорученням Верховної Ради України на своєму засіданні 18 вересня розглянув проект Закону «Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та деяких інших осіб» (№ 1225).

Розглядаючи законопроект, члени комітету підтримали необхідність визначення матеріальної відповідальності військовослужбовців та деяких інших осіб на законодавчому рівні, як того вимагає стаття 92 Конституції України, відповідно до якої права, свободи та обов'язки

людини і громадянина, а також засади юридичної відповідальності особи можуть визначатися лише законами України.

Водночас зверталася увага на необхідність доопрацювання деяких положень законопроекту з огляду на сучасне законодавство та нові законодавчі ініціативи, зокрема проекти законів [№ 1208](#), яким передбачається ліквідація податкової міліції, та [№ 1032](#) щодо ліквідації військової прокуратури.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України вважає, що за результатами розгляду у першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу з наступним урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

Комітет рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду прийняти проект закону в першому читанні за основу.

Колеги, якщо коротко, ми унормовуємо законодавство в контексті матеріальної відповідальності військовослужбовців, захищаючи їх, щоб вони не оплачували відповідно до постанови, яка є спадкоємцем законодавства Радянського Союзу, зіпсований ліхтар з радянських часів у п'ятикратному розмірі. Тому прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися по фракціях і групах: два – за, два – проти.

Забродський Михайло Віталійович. Увімкніть мікрофон Забродського. Картка вставлена ваша?

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Звертаю увагу на суть цього законопроекту. Це законопроект, який зараз стоїть на часі. Дійсно, законодавство, яким зараз користуються, базується на законодавстві колишнього СРСР і на його послідовному розвитку у вигляді постанови від 1995 року, яка містить чимало застарілих визначень і положень, і взагалі не відповідає здоровому глузду та сучасним європейським поглядам на те як, хто і що має відшкодовувати, якщо він заподіяв певну шкоду Збройним Силам України.

Єдине, на що хочу звернути увагу шановних колег і, зокрема, нашого комітету, законопроект дійсно потребує суттєвого доопрацювання як в контексті понятійного апарату, так і по суті. Сподіваюся, що ми в найближчий період дуже плідно над цим попрацюємо. Наша фракція однозначно буде підтримувати законопроект у першому читанні, що я і пропоную зробити всім вам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Корнієнко Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу».

КОРНІЄНКО О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Веніславському передайте слово, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович, фракція «Слуга народу». Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Цей законопроект, як вже сказали доповідачі з трибуни, на сьогодні є вкрай необхідним, оскільки, дійсно, в питаннях матеріальної відповідальності військовослужбовців діють застарілі радянські нормативи, коли державна власність визнавалася набагато важливішою, ніж приватна власність і власність фізичних осіб. Відповідно військовослужбовці, які втрачали військово майно, незалежно від того, де це відбувалося, несли кратну відповідальність за шкоду, нібито завдану державі. Тому для того, щоб захистити насамперед права військовослужбовців, які можуть, як і звичайні люди, втрачати певне військово майно і тим самим завдавати матеріальну шкоду, пропонується внести зміни до цього закону.

Як вже було зазначено, найголовніше те, що згідно зі статтею 92 Конституції України права і свободи людини і громадянина визначаються виключно законами України. На сьогодні діє постанова Верховної Ради України, що не відповідає Конституції.

Тому прошу підтримати цей законопроект з метою приведення законодавства, що стосується прав людини, зокрема такої специфічної категорії як військовослужбовці, у відповідність із Конституцією України. Прохання підтримати даний законопроект в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Бурмічу Анатолію Петровичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя». Потім ще виступ Ніколаєнка і переходимо до голосування. Прошу підготуватися, колеги.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Прошу звернути увагу в цьому законопроекті на наступне. Всі кажуть про матеріальну сторону, але ми вбачаємо, що не це основне. Основне те, що Збройні Сили України і зброя можуть застосовуватися не в воєнний час, а в особливий період. Що це таке? Це означає, що буде оголошено про особливий період і війська та зброя можуть бути застосовані проти українського народу. Це загроза. І я вбачаю, що це основне, що внесено в цей законопроект.

Вважаю, що це великі ризики. За такі пропозиції голосувати не можна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наливайченко Валентин Олександрович.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Я хотів би зараз чітко сказати від фракції «Батьківщина», що матеріальна відповідальність – це дуже добре, і треба навести лад у Збройних Силах України. Але водночас ми знаємо, де гниє риба – вона гниє з голови. Ми чекаємо на розслідування

і притягнення до відповідальності, і матеріальної, і кримінальної, керівництва Міністерства оборони України, керівництва «Укроборонпрому».

Ще один важливий момент. Матеріальна відповідальність, яка справді має існувати і діяти в Збройних Силах України та інших військових формуваннях, має торкатися і бути чітко визначеною, починаючи з найвищих посад у Міністерстві оборони, в Генеральному штабі і у військових частинах України.

І останнє. Фракція «Батьківщина» вважає, що дуже важливо зараз звернути увагу нового міністра оборони і уряду на те, що вчора Конгрес США, нижня палата, проголосувала і підтримала виділення Україні, українській обороні і безпеці, 250 мільйонів доларів. Нашим Збройним Силам надається можливість до кінця року використати їх за ініціативою щодо підтримання безпеки.

Чому ми звертаємо на це вашу увагу зараз, на засіданні Верховної Ради, шановні колеги? Тому що зараз є можливість не втратити цю військову допомогу і використати її для покращення матеріального забезпечення Збройних Сил України.

І ще одне. Наступного тижня це питання розглядатиметься в Сенаті Сполучених Штатів Америки. Наступного тижня найвища делегація України буде в Сполучених Штатах. Я думаю, що це добра нагода звернутися до Сенату США, щоб така допомога була погоджена і наші Збройні Сили, наше Міністерство оборони отримали безпекову і оборонну допомогу, яка в перерахунку на гривні становить більше 6 мільярдів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення завершено.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та деяких інших осіб» ([№ 1225](#)). Прошу народних депутатів підготуватися до голосування. Готові?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 306, проти – 12, утрималися – 5.

Шановні колеги, відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання проекту закону № 1225. Це важливий законопроект, його треба опрацювати і прийняти якомога швидше. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 253, проти – 22, утрималися – 40.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг» ([№ 1053-1](#)). Це друге читання.

Слово надається Данилу Олександровичу Гетманцеву, голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Шановні колеги! До другого читання пропонується проект закону № 1053-1. Це законопроект про детінізацію економіки України, це законопроект про боротьбу з контрабандою, про припинення використання великим бізнесом схем єдиного податку для ухилення від оподаткування. Але цей законопроект не тільки про це. Цей законопроект також про справедливість, про справедливість працювати «білому» бізнесу на рівних умовах, про справедливість до споживачів, які мають захищати свої права, про справедливість до держави, яка перебуває у стані війни і щодо якої ухилення від оподаткування є аморальним. Це справедливість для людей.

Якщо переходити безпосередньо до законопроекту та залишити емоції на деякий час, то після першого читання до комітету було подано 412 поправок, 97 з яких враховано.

Законопроект передбачає застосування електронного чеку, тобто простої системи обліку операцій через смартфон, яка повинна згодом

замінити реєстратори розрахункових операцій. Однак ми не наполягаємо на тому, щоб ця заміна сталася примусово, ці системи можуть працювати паралельно скільки завгодно.

Під час доопрацювання законопроекту ми врахували наступні положення. По-перше, був перенесений і збільшений строк для впровадження цієї системи. Щодо ризикових галузей – до 1 жовтня, щодо всіх інших – до 1 січня 2021 року.

Крім цього, значно зменшені штрафи. На перехідний період ми передбачаємо штраф у розмірі 10 відсотків, перше порушення – 50 відсотків, друге порушення – 100 відсотків та 150 відсотків відповідно.

Також збільшено ліміт обороту для фізичних осіб – підприємців другої групи – з 1,5 мільйона до 2,5 мільйона. Мінімальна сума для скарги по кешбеку підвищена зі 100 до 850 гривень.

Прибрано обов'язок зберігати на кожній точці оригінали документів про облік товарів. Відстрочено застосування штрафних санкцій за порушення граничних термінів реєстрації акцизних накладних та відсутність реєстрації акцизної накладної. Дозволено по факту покупцю знімати готівкові кошти з платіжної картки при покупці товарів.

Також уточнено, що цей законопроект не поширюється на будь-кого, хто працює на ринках, насамперед на першу категорію платників податків. Ну, і торгівля на ринках не відноситься...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, до президії надійшла пропозиція від декількох фракцій попрацювати сьогодні наступним чином. Скоротити перерву на годину, тобто з 14 до 15 години, для того щоб не продовжувати потім роботу парламенту, і завершити о 18 годині. Треба за це голосувати, чи ми можемо прийняти рішення так? Треба голосувати?

Тоді прошу підтримати цю пропозицію та проголосувати. Прошу зайняти свої місця, шановні народні депутати.

Шановні колеги, ми або не голосуємо і приймаємо це рішення залом... Голосуємо? Ми розпочали розгляд питання. Ми розпочали розгляд питання, ми не можемо проголосувати, але я думаю, що це буде правильна позиція. Як зробимо? Голосуємо? (*Шум у залі*). Ми не завершимо питання до другої години, ми не зможемо потім це змінити.

Голосуємо? (*Шум у залі*). Питання, які стосуються організації роботи Верховної Ради, можна проголосувати і в рамках розгляду питання.

Тому прошу підтримати та проголосувати за скорочення перерви на годину, ми почнемо свою роботу о 15:00. Прошу підтримати та проголосувати. Голосуємо!

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 261, проти – 6, утрималися – 14. Дякую.

Повертаємося до розгляду поправок, що не були враховані під час роботи комітету над законопроектом № 1053-1.

Поправка 2. Южаніна. Наполягаєте? Наполягає. Увімкніть мікрофон.

ЮЖАНІНА Н.П. Дякую за слово.

У мене тут буде декілька поправок, тому я може трошечки вийду за одну хвилину, але потім не буду ставити їх на підтвердження.

Хочу наголосити, що насправді скорочену процедуру підготовки пропозицій до другого читання для даного законопроекту ніяк не можна було робити. У результаті ми маємо зараз таблицю, вона недоопрацьована, в сирому вигляді. Це стосується саме моєї другої поправки, тому що з самого початку був поспіхом підготовлений проект закону, він на одну третину перевантажений викладенням пунктів, розділів, абзаців у новій редакції в той час, як відповідно до нормопроєктувальної техніки мали вносити тільки зміни. Це не лише було б зручно для всіх платників, яким треба зрозуміти, що ми змінюємо, а й відповідає нормам закону.

Я подала всі ці поправки, відпрацювавши повністю текст. На засіданні робочої групи було сказано, що все буде враховано. Але ця робоча група закінчилася вночі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити, 10 секунд.

ЮЖАНІНА Н.П. Тому я думаю, що в процесі підготовки закону до підписання Головою Верховної Ради всі ці поправки будуть враховані. Тому прошу не ставити на підтвердження з 2 по 41 поправки, вони, мабуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Не голосуємо, так, цю поправку? Ще раз увімкніть мікрофон Южаніній.

ЮЖАНІНА Н.П. Ні, на підтвердження – ні! Це обов'язково має комітетом бути враховано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 5. Лабунська. Не наполягає.

Поправка 6. Лабазюк. Не наполягає.

Поправка 7. Заблоцький. Не наполягає. Заблоцький надіслав до президії інформацію про те, що він не буде наполягати на своїх поправках.

Поправка 8. Лабунська. Не наполягає.

Поправка 9. Ніколаєнко. Не наполягає.

Лабазюк є в залі? Немає.

Лабунська є в залі? Немає.

Поправка 27. Діденко. Не наполягає (*Шум у залі*). Кому?

Ніколаєнко в залі є? Немає. Є. Андрію Івановичу, поправка 42.

Поправка 41. Южаніна. Вибачте.

Поправка 31? Врахована частково. Поправка 31 врахована частково. Наполягаєте?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Бельковій.

БЄЛЬКОВА О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановна президіє! Шановний пане голово комітету! Шановні колеги! Звертаю вашу увагу на те, що в цьому законопроекті, на мою думку, не до кінця узгоджено норми щодо РРО і програмного РРО, і вимоги вже чинного закону про платіжні системи.

Хотіла б використати ці кілька секунд для того, щоб закликати наш комітет створити окрему робочу групу, яка б раз і назавжди підприємцям пояснила, яким чином в Україні після прийняття цього законопроекту, якщо його буде прийнято, використовуватимуться всі види платіжних систем, терміналів і так далі.

Я не наполягаю на повторному голосуванні, але закликаю нас всіх побачити, що, можливо, ми дещо не врегулювали.

Дякую.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Обов'язково зробимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніно Петрівно, з якої поправки ви наполягаєте?

ЮЖАНІНА Н.П. З 51-ї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

Поправка 51. Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, також декілька поправок, тому я висловлюся відразу щодо них.

Дуже дякую, що ми все-таки у визначення програмного реєстратора розрахункових операцій додали, що це може бути і програмне рішення, яке використовується в будь-якому пристрої та в якому фіскальні функції реалізовані через фіскальний сервер контролюючого органу. Тобто у нас з'явилося визначення, що це може бути програмка.

Тепер повертаємося до поправки 51. Але ж якщо це програмка, у нас йде визначення звітності, яка також буде стосуватися тих підприємців, які користуватимуться цією програмкою. Я вважаю, що це абсолютно неможливо, тому що такі підприємці мають користуватися саме фіскальним блоком, який накопичує в пам'яті всі операції і буде видавати ту звітність, яка необхідна. Перевантажувати і взагалі зобов'язувати людей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комітет.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Пропонуємо відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні, Ніно Петрівно? Увімкніть мікрофон Южаніній.

ЮЖАНІНА Н.П. Я говорю і про поправку 51, і про поправку 56, і про інші поправки, відхилені комітетом, які стосуються звітності, що з'явиться, і звичайних підприємців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, вибачте, ви наполягаєте на голосуванні за поправку 51?

ЮЖАНІНА Н.П. Я не наполягаю на голосуванні, але наголошую, що ці поправки відхилені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступну поправку, на якій ви будете наполягати, назвіть, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Починаємо з 69-ї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Поправка 69. Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. От дивіться, тепер починається блок, який стосується того, як ці додаткові звіти, які з'являються у нас, у підприємців... Щоб всі розуміли, друга і четверта групи – це й ті, хто торгує на базарі – з 2021 року обов'язково будуть застосовувати реєстратори розрахункових операцій.

Усі наступні норми зобов'язують їх реєструвати ці розрахункові документи, і тут виписані всі обов'язки цих підприємців щодо реєстрації таких документів, а далі піде блок – штрафні санкції за нереєстрацію документів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. На підтвердження не треба ставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка, на якій будете наполягати.

ЮЖАНІНА Н.П. Зараз, почекайте хвилинку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь комітету. Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Ніно Петрівно, ми з вами в робочій групі неодноразово проходили всю технологію роботи електронного чеку і, спілкуючись з Міністерством фінансів, з'ясували, що для того, аби той звіт, про який ви так багато говорите, відправити, треба натиснути лише одну кнопку на смартфоні. Це не ті звіти, про які ви говорите і якими зараз лякаєте підприємців. Це абсолютно проста і зрозуміла будь-кому форма обліку. Давайте без міфів, їх і так багато навколо цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 71. Белькова. Не наполягає.

Ніно Петрівно, назвіть наступну поправку, на якій ви будете наполягати.

ЮЖАНІНА Н.П. ...друга.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 82.

По-перше, хочу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, почекайте, якщо можна. Я спочатку знайду.

Поправка 82. Увімкніть мікрофон Южаніної.

ЮЖАНІНА Н.П. Хочу розвіяти міф про ту простоту, про яку щойно сказав голова комітету. Річ у тім, що ця простота буде залежати від того, яку зворотну інформацію з фіскального сервера отримає кожен підприємець, який працює з гаджетом. І він підпише той документ, який буде сформований центральним сервером ДФС.

Невже у вас не викликає сумнів те, що немає жодного забезпечення – ні технічного, ні програмного – у контролюючого органу, і він не несе відповідальності за те, що скине підприємцю?

Я взагалі поправкою 82 пропонувала особливий порядок формування звітів, фіскальних чеків. Для чого? Давайте спробуємо впровадити елементи блокчейну, системи, яка не дає маніпулювати контролюючому органу, як це досі трапляється із звичайними реєстраторами розрахункових операцій, але не контролюючим органом, а, наприклад, програмним забезпеченням, яке туди встановлюється.

Ця поправка відхилена. Хоча, звичайно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніно Петрівно, наступна поправка 85. Наполягаєте? Не наполягаєте.

Поправка 97. Белькова. Не наполягає. Дякую.

Поправка 102, Ніно Петрівно, 102, 103, 104... Поправка 102? Наполягаєте? Поправка 106. Зараз.

Прошу.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, а тут найстрашніше. Тому що ми робимо спрощення, на яке справді очікує бізнес. Якщо застосуєш програмне РРО, програмку, то це означає, що йде електронний чек, або через *QR*-код ти можеш покупцю дати змогу переконатися в покупці. Але ми прибираємо обов'язковість видачі паперового чека. Ви розумієте, що це єдине фізичне підтвердження здійснення публічного правочину купівлі-продажу і підтвердження того, що покупець щось придбав?

Тобто ми позбавляємо населення України, яке в переважній більшості не вміє і не має змоги підключатися за допомогою гаджетів до Інтернету для перевірки електронного чека, можливості мати підтвердження для того, щоб захистити свої права як споживача. Що ми робимо? Цього допускати в жодному разі не можна. Треба говорити з бізнесом якраз, що як би там не було, але якщо є звернення покупця про видачу паперового...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, це питання у нас обговорювалося на робочій групі, на засіданні комітету. Фактично ця пропозиція є пропозицією для ФОПів, для приватних підприємців встановити принтери. Тобто якщо ми приймаємо цю поправку, ми зобов'язуємо всіх встановлювати принтери. Я категорично проти цього. Категорично проти і комітет. Тому ми вважаємо, що у цьому природному конфлікті між підприємцем та споживачем ми повинні стати саме на бік підприємця, який повинен вирішити сам, тримати йому принтер і видавати чек на паперовому носії, чи він може обмежитися лише електронною формою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 107. Белькова. Наполягає.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановний пане Голово! Шановна Ніно Петрівно! Дуже дякую, що ви звернули увагу на цю поправку. Моя є подібною. І я звертаю увагу всіх, хто є у цьому залі – це ваша політична відповідальність. Щойно пан Гетманцев зазначив, що ми нібито просимо підприємців купити принтер. Але ж він не зазначив про іншу сторону цієї дуже цікавої політичної дилеми, що в іншому випадку ми просимо бабусю купити смартфон, адже якщо вона прийшла до магазину, а підприємець обрав електронне РРО і говорить, що він видає лише QR-код, то це означає, що бабуся має купити смартфон.

Тому я наполягаю на голосуванні цієї поправки, і нехай політики в цьому залі визначаться, кого вони захищають – підприємців чи громадян України. Я проголосую за свою поправку і за поправку Ніни Петрівни. Підтримую обидві.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Позиція комітету. Коротко, якщо можна.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Ви, мені здається, перебільшуєте щодо розповсюдження електронного чека серед підприємців. Дещо перебільшуєте. Тому що ви вимагаєте, щоб фактично кожен підприємець мав

цей електронний чек. Але насправді є стандартні, традиційні реєстратори розрахункових операцій, є електронний чек як альтернатива, і ми можемо надати споживачу право вибору, яким чином отримувати підтвердження покупки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 107. Белькова. Комітет не підтримує. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 111... Ніно Петрівно, наполягаєте? Увімкніть мікрофон Южаніної.

ЮЖАНІНА Н.П. Я буду наполягати на поправці 138.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз. Дякую. Так, дійдемо.

Поправка 128. Белькова. Наполягає.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги! Піклуючись про споживачів, я не забуваю і про підприємців. І тут у мене запитання до голови комітету і до всіх нас.

Якщо вже ми говоримо про програмне РРО, то навіщо тоді підприємець повинен самотужки пересилати всі дані, зберігати їх і так далі? Ну от хіба хтось із вас сьогодні несе відповідальність за те, що зберігається у наших телеграмах, чатах і так далі? Ні, це робить за нас РРО. Тому, якщо ми така ліберальна Верховна Рада, тоді давайте приймемо мою поправку, і підприємці не будуть нести відповідальність за це, відповідальність буде нести виробник РРО, як і має бути.

Будь ласка, наполягаю, підтримайте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні, пані Ольго?

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Можна я відповім? Я переконаний у тому, що ви глибоко знаєте текст законопроекту і знаєте про те, що

відповідальності за ненадання цього звіту взагалі немає в законопроекті. Тому давайте відповідально використовувати слово «відповідальність». Це перше.

Друге. Якщо ми з вами і працюємо в режимі офлайн, на чому наполягав бізнес, який ми почули, і, виходячи з цього режиму офлайн, ми повинні натиснути одну кнопку – це нормально. Ми зараз всі це робимо у своїх смартфонах, і нічого страшного в цьому немає. Це простий механізм.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ольго, ви наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 132 Белькової. Комітет не підтримує. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 134. Ніно Петрівно?

Поправка 138. Южаніна. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЮЖАНИНА Н.П. Щойно прозвучало, шановні громадяни України, дві неправди.

По-перше, щодо застосування програмного РРО. Якщо зараз класичне РРО застосовують майже всі торговельні мережі, то тепер вони матимуть право перейти на програмні РРО, бо вони не зобов'язані видавати ні чеки, нічого. У них покращаться умови роботи до такої міри, що вони викинуть ці залізні пристрої і будуть працювати виключно на програмних РРО.

По-друге, цей розділ якраз стосується зобов'язань платника податку, який має пересилати звіти. І ті класичні звіти, які зараз пересилаються під час використання класичного РРО, бо пам'ять цього класичного РРО знаходиться в пристрої, який стоїть на столі... А потім пам'ять буде знаходитися на сервері ДФС. То як же платник зможе формувати звітність із даних, які формуються на сервері ДФС?

Про це сказала пані Ольга. Вона хотіла виключити весь розділ, який стосується всієї звітності, що має надсилатися саме тими, хто застосовує програмки. Хоча б зробіть програмки, не тільки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно.
Комітет.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Ніно Петрівно, дякую за те, що ви визнаєте, що ми дійсно покращуємо життя бізнесу. Так і є. Але маленький звіт, який ми пропонуємо відправляти однією кнопкою, ми вважаємо доцільним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Не наполягаєте на голосуванні? Якою буде наступна поправка, на якій ви будете наполягати?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 160.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 152. Белькова.

Поправка 156. Ніколаєнко. Увімкніть мікрофон.

НІКОЛАЄНКО А.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дорогі колеги! Дивіться, є абсолютно не вноормована ситуація. Я по суті розкажу, всі депутати зрозуміють. Ви замовили через Інтернет доставку на «Нову пошту» або вам додому. Замовлення привозить кур'єр або ви забираєте його на «Новій пошті», і не отримуєте фіскальний чек. І у вас фактично немає змоги цей фіскальний чек отримати. Я запропонував... Дякую, Сашо. Я запропонував поправку, яка зобов'язує продавця за три робочих дні внести цю інформацію в систему. Чому вона не була підтримана, я не зрозумів.

Пропоную підтримати, інакше у вас просто немає шансу отримати фіскальний чек за таких обставин, лише накладну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Наша система спрямована на спрощення ведення бізнесу, а не створення додаткових перешкод для його введення. Тому комітет пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте? Ставиться на голосування поправка 156 народного депутата Ніколаєнка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 160. Так, Ніно Петрівно?

Поправка 160. Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. У продовження того, про що говорять мої колеги. Слухайте, пане Данило, ми всі хочемо полегшення для бізнесу, але якщо ми виводимо особливі види діяльності, і вони будуть застосовувати РРО, зокрема програмні, то давайте тоді другу та четверту групи, які ви плануєте перевести на РРО з 2021 року, взагалі не чіпати.

Давайте спробуємо, можливо будуть такі портативні пристрої, які дадуть змогу роздруковувати чек,.. і там буде моя поправка. Давайте з 2024 року запровадимо для другої та четвертої груп. Але ви не готові. Без паперового чека ми позбавляємо всіх людей змоги далі рухатися в усіх напрямках. Не робіть поганого і для людей, і для бізнесу. Бізнес не подякує за такі речі. Моя поправка стосується саме паперового чека.

Я не розумію, як ми можемо говорити людям, що ви вимушені будете шукати магазин...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Ніно Петрівно, відповідь досить проста. Ми з вами живемо в ХХІ столітті. Тому хочемо ми чи ні, але те, що ми переводимо це в електронну форму і даємо змогу підприємцю обрати, видавати йому чек у паперовій формі чи в електронній, це правильно. Підприємець сам повинен вирішити, чи треба йому придбати цей принтер, буде попит на паперові чеки чи ні. Дайте людям змогу самим вирішувати, не нав'язуйте їм чергову норму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, слово надається Бобровській Соломії Анатоліївні. Увімкніть мікрофон.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую дуже вам. Перш ніж ми підемо на перерву, я хотіла б з гордістю представити людей, які сьогодні присутні в нашому залі, це пан Микола Карпюк і Олена Карпюк, його дружина, яка терпляче чекала його не лише 5 років з російських тюрем, а й 4,5 року з того моменту, коли людина відсиділа... (Оплески) за режиму протистояння Кучмі. Насправді, це людина-воїн, яка творить історію України не лише в період і у хвилини грузино-абхазької боротьби, боротьби проти російської окупації, а далі – Придністров'я, а й той, хто виборює нашу незалежність і спокійний сон тут.

Дякую дуже всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ранкове пленарне засідання Верховної Ради України... Одну хвилину.

СТЕФАНЧУК Р.О. Ще одне оголошення. Установчі збори нової делегації Верховної Ради в ПАРЄ відбудуться о 14:30 в кулуарах, третій поверх, зал № 5.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще одне оголошення: 21 вересня об 11 годині на навчально-тренувальній базі «Динамо» в Конча-Заспі за адресою: Столичне шосе, 45 відбудеться благодійний турнір з футболу серед народних депутатів України «Кубок Верховної Ради України». Запрошуємо всіх народних депутатів взяти участь у благодійному турнірі.

Також прохання до керівників усіх фракцій і груп забезпечити участь народних депутатів у зазначеному турнірі. Кожем'якін Андрій Анатолійович.

Шановні колеги, ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Вечірнє розпочнеться о 15:00.

Дякую.